

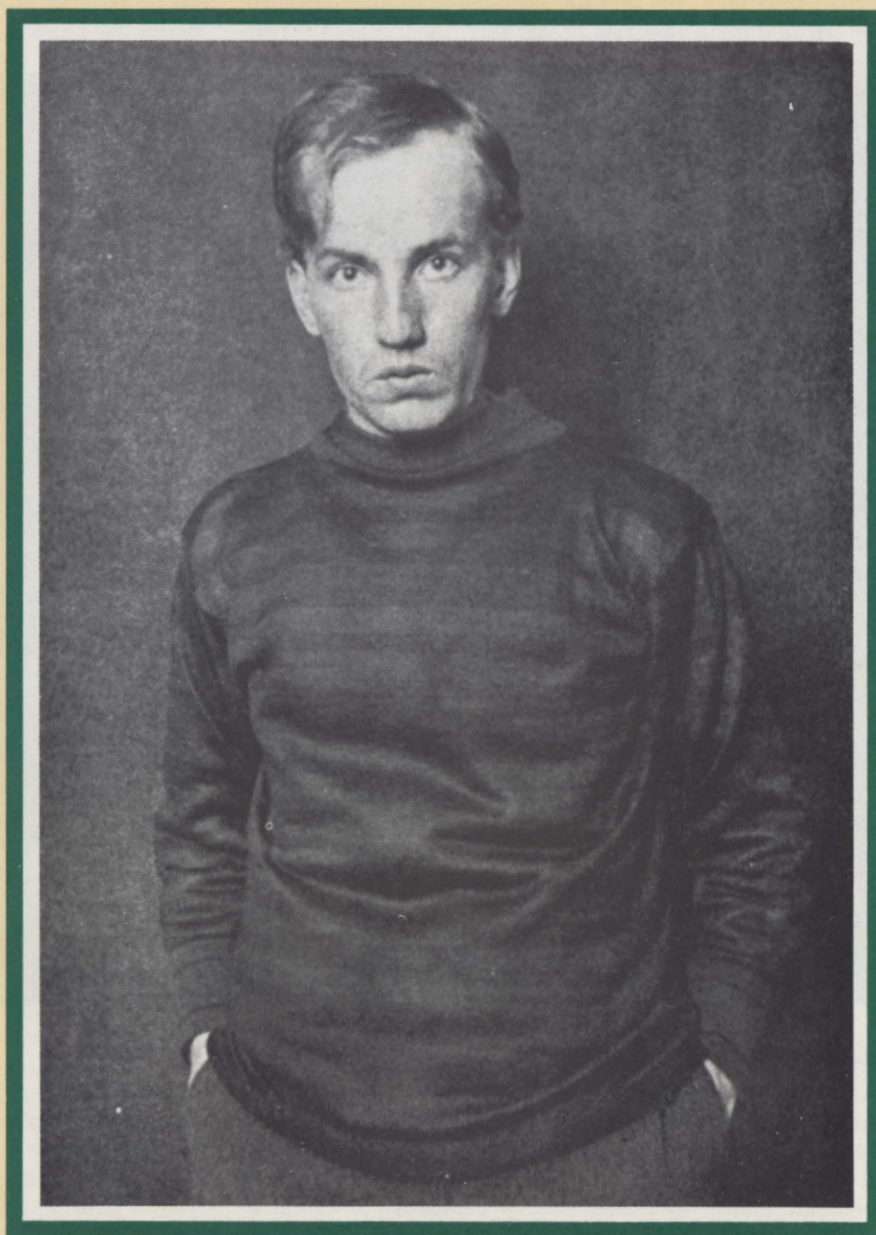
SÖKAREN

NR 3

1991 ÅRGÅNG 28

PRIS 30:00 INKL. MOMS

Oberoende tidskrift för livssynsfrågor

Dan Andersson, en sökare och mystiker.

Att gå med slagruta

Dan Mattsson

Dan Mattsson. Foto Håkan André

Att gå med slagruta – är det vetenskap? Nej – naturligtvis inte! Däremot kan slagrutegångarnas resultat analyseras vetenskapligt, och så görs i allt högre grad i t ex Tyskland och Sovjet och även i Sverige.

Att gå med slagruta är att uppleva, att förnimma och känna, att uppleva

naturen på ett helt nytt sätt. Det är att se samband och förstå djurs och insekters beteende, att förstå att allt levande är sammankopplat i ett osynligt nätverk. Att gå med slagruta är att på nytt förnimma fina, subtila känslor som vi jäktade stadsmänniskor ofta förträngt. Att gå med slagruta är som att få ett

par nya ögon – en fantastisk upplevelse! Det är också att åter erövra lite av den samhörighet med naturen som människan levte i under miljoner år och som förlorats först under de allra senaste seklen.

Många slagrutegångare är helt övertygade om att en yttre kraft griper tag

Dan Mattsson

i slagrutan och drar den nedåt. Det är denna föreställning som gjort att rutgängeriet setts på med ett visst löje eller ansetts vara skrock eller magi.

Redan på 1700-talet var jesuitpastorn Athanasius Kircher på det klara med att slagrutereaktionen berodde på ofrivilliga muskelförelser, en åsikt som på 1800-talet vann spridning. Franska vetenskapsakademien tillsatte 1857 en kommitté av tre forskare som skulle yttra sig om slagrutan. De ansåg att "slagrutans rörelser kan inte tillskrivas några fysikaliska krafter, utan är psykiska inflytelser från rutgångarna".

Detta var alltså vetenskapen på det klara med för över hundra år sedan. Det är dags att de som praktiserar rutgängeriet idag också reflekterar över vad det är som händer när rutan slår.

Alla olika typer av slagrutor och pendlar är bara förlängningar av människans armar och händer. Redskapen indikerar och synliggör minimala rörelser och förändringar av muskelspänningen i rutgångarens armar och händer.

Slagrutan är visaren – människan är instrumentet.

"Människan själv, i den mån hon begagnar sig av sitt sunda förnuft, är den största och mest noggranna fysikaliska apparat som finns, och det är just den nyare fysikens stora olycka att man liksom avskilt experimenten från människan och vill inskränka dessa och som bevis endast godtaga vad man förmedelst tillverkade instrument kan lära känna om naturen och om vad den kan frambringa."

Goethe

I Sverige har den vanligaste formen av slagruta varit en grenklyka av något böjligt och spänstigt träslag som säl, rönn, pil eller hassel. Slagrutan hålls hårt spänd med "skänklarna" böjda och hamnar på så sätt i ett instabilt tillstånd. För att komma i jämvikt vill slagrutan vrida sig och slå uppåt eller nedåt. För att kunna hålla den kvar i utgångsläget balanserar rutgångaren den med små rörelser i handleder och händer. Detta sker nästan omedvetet på samma sätt som du håller balansen när du cyklar genom små rörelser i styret. Utslaget beror sedan på att rutgångaren inte förmår balansera slagrutan längre.

Muskelspänningen i armar och händer förändras så att slagrutan kommer ur läge. När spetsen på klykan rör sig en liten bit, tar den spänning som finns i klykans böjda skänklar över och den vrids "av sig själv". Att då försöka hålla emot går inte hur hårt man än håller. Det är då barken brukar lossna.

Den som startar rörelsen i klykan är alltså rutgångaren själv, men det sker helt omedvetet. Rörelsen i armarna är så liten att man inte är medveten om den. Muskelrörelsen beror på nervimpulser som man inte medvetet kontrollerar. Det är människans nervsystem som reagerar – inte slagrutan.

De känsligaste rutgångarna behöver inget instrument, utan känner reaktionen direkt i den utsträckta handen som pirningar eller stickningar, eller som "elektriske Thure", brunnsböraren Thure Tibblin från Härkelberga i Uppland: när han knyter händerna börjar armarna vifta okontrollerat om han går över en vattenåder. Här har vi återigen att göra med nervreaktioner.

Klykan av trä har idag oftast ersatts av en modernare variant – vinkelpinnen. Två vinkelböjda stålpinor hålls, en i var hand, så att den längre delen av pinnen pekar rakt fram. Utslaget visar sig så att den horisontella delen av pinnen svänger, inåt eller utåt.

Här är det ännu lättare att förstå varför pinnarna rör sig. Den horisontella delen av pinnen pekar dit den vertikala delen lutar (den delen man håller i handen). Ändras lutningen på den vertikala delen, svänger den horisontella. Detta sker naturligtvis därför att rutgångaren vrider lite på handen. Det behövs faktiskt bara en lägesförändring på en eller ett par millimeter för att vinkelpinnen skall svänga. En sådan liten rörelse är man oftast helt omedveten om. Notera att det är samma rörelse i handleden som gör att både träklykan och vinkelpinnen rör sig.

Om man låter en grupp människor gå med vinkelpinnar över en viss sträcka, utan att de medvetet söker efter något speciellt, och noterar alla deras utslag (det blir ganska många) visar det sig att utslagen inte alls fördelar sig slumpmässigt utan kommer ojämnt fördelade i olika grupper.

I USA har Utah Water Research Laboratory vid Utah State University gjort omfattande tester med slagrutegångare. Över 150 personer deltog varav 90 procent aldrig provat att gå med slagruta förr. Endast en person fick inga utslag alls. Forskarna märkte att slagruteutslagen inte fördelade sig slumpmässigt när personerna fick gå längs en teststräcka i en trädgård. Det var mindre än en möjlighet på 2 000 att slumpen spelat in. Forskarna undrade då om försökspersonerna fått några visuella ledtrådar, dvs sett något i terrängen som påverkat dem att få utslag. Nya försök genomfördes med en ny grupp som fick gå samma sträcka och lägga markeringar på marken "där

de tyckte", utan att använda vinkelpinnar. Dessa markeringar hamnade då helt slumpmässigt!

Att slagrutegångare verkligen reagerar för okända stimuli på vissa bestämda platser får idag anses vetenskapligt bevisat tack vare den stora tyska studien som genomförts av fysikprofessorerna Hans-Dieter Betz och Herbert König vid universitetet i München. Studien har framtingats av det stora intresse för slagrutan, jordstrålning och hälsa som finns i Tyskland. Där är tusentals människor aktiva rutgångare, och det finns föreningar på de flesta större orter som arbetar med en helt ny "vetenskap": *geobiologi*.

Det var helt enkelt nödvändigt att en gång för alla ta reda på om fenomenet verkligen existerar, om rutgångare reagerar för störzoner utan hjälp av de kända sinnena, om reaktionen endast är avhängig av en speciell plats och om reaktionen är upprepbar. Det var endast detta studien skulle avgöra. Frågan vad människan reagerar på och hur reaktionen sker lämnades till framtida studier, liksom frågan om de "störzoner" rutgångare hittar kan påverka hälsan.

Studien tog två år att genomföra, 1987–1989, och finansierades med 400 000 D-mark av forskningsministeriet i Bonn. I studien medverkade 14 vetenskapsmän från 9 olika institutioner, bl a medicinare, fysiker och psykologer. Totalt genomfördes 10 000 tester med 500 rutgångare, både professionella och personer utan tidigare erfarenhet.

Betz-König sammanfattar resultaten så här:

- Träffsäkerheten för den genomsnittliga rutgångaren var dålig och skilde sig i de flesta fall inte från vad man förväntar sig av slumpen.
- Några rutgångare visade däremot upp en utomordentligt hög träffsäkerhet, vilken inte kan förklaras med slumpen.

Man gjorde tester av tre olika slag, tester över naturliga störzoner utomhus, tester över vattenledningsrör i laboratoriet och tester med konstgjorda elektromagnetiska fält. Här skall vi närmare gå in på det första slaget. Dessa tester skulle pröva om rutgångare reagerar över naturliga störzoner i upprepbara försök utan hjälp av de kända sinnena. Försökspersonerna fick först med slagruta ta ut en störzon som de ansåg gav starka reaktioner. Över den zonen placerades sedan en 10–13 meter lång och 60 centimeter bred gångbräda med sluttande kanter. På denna bräda fick försökspersonerna gå för att de inte

skulle kunna orientera sig med hjälp av ojämnheter i marken. Försökspersonerna försågs sedan med dubbla skydd för ögonen som gjorde det omöjligt för dem att orientera sig med hjälp av synen, samt med hörselskydd så att de inte skulle kunna orientera sig med hjälp av hörseln. Därefter blev de utsatta för desorientering och placerade på ett slumpmässigt utvalt ställe på brädan. Försökspersonerna skulle nu med slagrutan som enda hjälpmedel återfinna störronen i 20-40 upprepade försök.

Enligt min mening är en sådan blindtest utomordentligt svår att genomföra framgångsrikt. Att gå med slagruta/vinkelpinnar är en form av balansakt. För att slagrutan skall vara välbalanserad måste man ha ögonkontakt med den. Med förbundna ögon är det mycket svårt att avgöra om utslaget är "äkta". Det krävs att försökspersonen är mycket rutinerad för att klara av detta. Det förvånar mig faktiskt att resultaten i detta test blev så utomordentligt bra.

Slående var att resultaten till att börja med bara var marginellt signifikanta men efter att en mer erfaren rutgängare, Hans Schoeter, tagit ut en extra stark störron, lyckades även andra rutgängare få signifikanta resultat över samma sträcka. När minst två erfarna rutgängare oberoende av varandra tagit ut en störron, var chansen stor att även relativt oerfarna rutgängare skulle få signifikanta resultat på samma ställe.

Testet med gångbräda gjordes med totalt 40 personer i 2 700 enskilda test. 13 personer fick signifikanta resultat och av dessa var 8 högsignifikanta. Möjligheten att det sammantagna resultatet skulle bero på slumpen är mindre än en på en miljon!

Här intill visas några försökspersoners resultat i olika diagram.

Källor:
Betz, H.D. och König, H.L., Erdstrahlen? Der Wünschelruten Report. Wissenschaftlicher Untersuchungsbericht (München 1989).

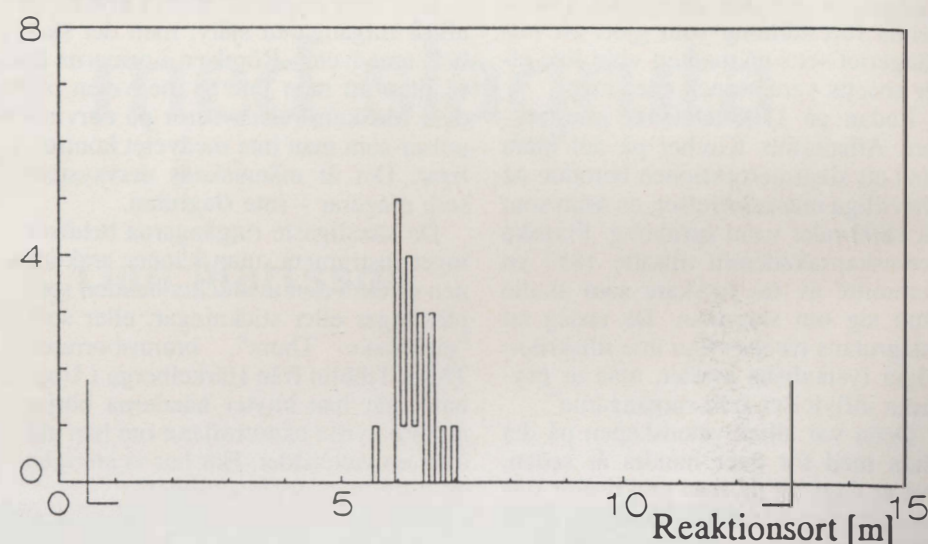
Chadwick, D.G. och Jensen, L., The detection of magnetic fields caused by groundwater and the correlation of such fields with water dowsing (Utah State University, 1971).

Anm. Dan Mattsson har sedan länge haft rutgängeri som fritidsintresse. Sedan 4 år har han varit handledare i rutgängeri vid Folkuniversitetet i Nyköping.

Ovanstående text är utdrag ur boken "Jordstrålning, Hälsa och Fortida Vetande" av Dan Mattsson.

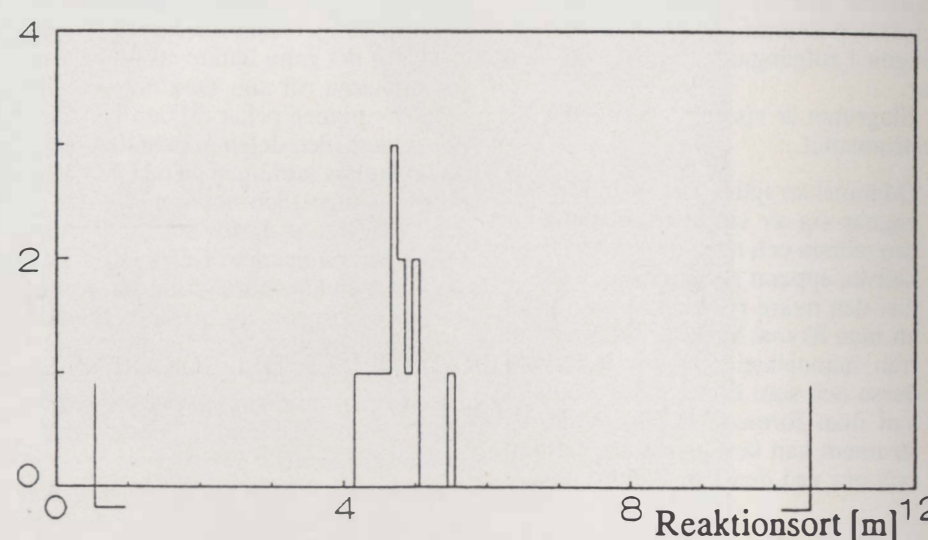
Författaren kan kontaktas under adress: Tunav. 37, 610 53 Enstaberga.

Reaktionen / 10cm

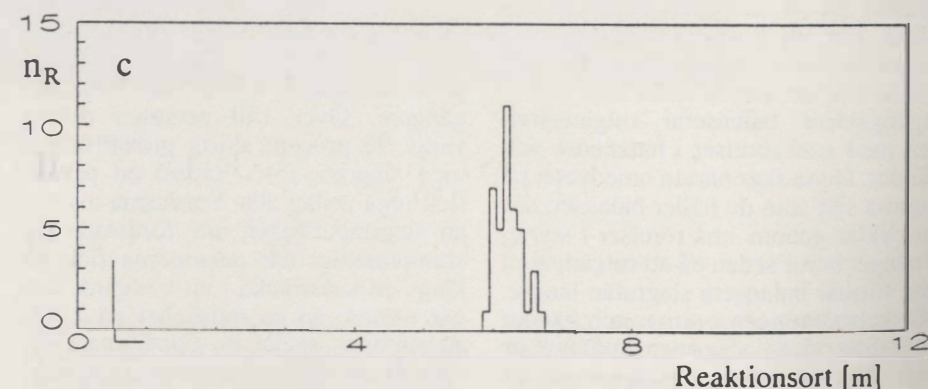

Resultaten av 20 försök med försöksperson nr 37. Resultaten är högsignifikanta.

Reaktionen / 10cm

Resultaten av 30 försök med person nr 84. Startpositionen varierade mellan 0,5 och 5,0 meter. Försökspersonen måste i alla fall gå en sträcka av 5,5 meter. Resultaten är högsignifikanta.

Resultaten av 40 försök med person nr 37. Startpositionen varierades mellan 1 och 5 meter. Resultaten är högsignifikanta. Möjligheten att de beror på slumpen är en på ett-hundratusen. (Källa: Betz-König, Der Wünschelrutenreport.)

RAMSBERGSGÅRDEN

Kursgården för andligt sökande människor

Smakprov på vad vi erbjuder under våren och sommaren

- Höj ditt immunförsvar och bota dig själv
- Livsbejakelse
- Människan och hennes magi
- Kristallkunskap
- Villkorslös kärlek
- Numerologi

Beställ vårt kompletta program!

Men skynda dig snart kan det vara fullbokat

OBS!

I vår bokhandel har vi nu över 170 högintressanta boktitlar.

Begär boklista!

Ramsbergsgården
PI 5093
717 00 STORÅ
Tel. 0581 - 603 00 eller 603 55

Tror du på Reinkarnation?

Då ska du läsa

Utan Gräns

Tidningen som bl.a behandlar
Medialitet Olika livsteorier
New Age Livet på "andra" sidan

Dessutom:

Intressanta repotage, debatter,
bokrecensioner, veg. mat m.m

Tidningen utkommer med 6 nummer per år.
Prenumerationspris: 6 nr 175:- 3 nr 90:-

Gratis provnummer!

Du kan få ett gratis provnummer. Allt du behöver göra är att skicka ditt namn och adress till:

Utan Gräns
PI 882
717 00 STORÅ
Pg 69 05 43 - 4

Höstens storsäljare!

RABATTERADE PRISER TILL SÖKARENS LÄSARE!

SARDOS, LINO: LIVET EFTER DÖDEN EXISTERAR!

164 Sidor inbunden: 155:-

BJÖRKHEM, ÖRJAN: PRAKTISK PARAPSYKOLOGI

144 Sidor inbunden: 138:-

Tidigare utkomna böcker som fortfarande säljer bra!

JACOBSON, N.-O.: LIV EFTER DÖDEN?

350 Sidor inbunden: 142:-

JONSSON/HJORTH: FANTASTISKA RESOR MED UFO!

148 Sidor inbunden: 142:-

JUNGKVIST, BORIS: KONTAKT MED UFO!

179 Sidor inbunden: 157:-

WRETMAN, JOHAN: KOMMER VI TILLBAKA?

235 Sidor inbunden: 147:-

YOGSON, BERT: REINKARNATION-SEXUALISM-LIVSÖDE

170 Sidor inbunden: 158:-

FRAKTFRITT VID FÖRSKOTTSBETALNING TILL POSTGIRO
433 29 24-2 TELEFON: 031-80 68 00

ZINDERMANS FÖRLAG, BOX 113 85, 404 28 GÖTEBORG

Holistiskt Center – mötesplats för sökare

Text och foto: Lise-Lotte Elman

I oktober 1983 startade Yvonne Mårtensson Holistiskt Center i Göteborg. Hon hade målsättningen att skapa ett forum för existentiella frågor, en mötesplats för människor som inte nöjde sig med samhällets "vanliga", ofta ytliga och materiellt inriktade, utbud. Idag har hon ett register på 2 000 intresserade personer, samtidigt som konkurrens börjat dyka upp i Göteborg när det gäller denna typ av verksamhet.

– Genom starten av Holistiskt Center ville jag skapa möjlighet till gemenskap på andra nivåer än de som oftast är aktuella i samhället: yrkesroll, elit-tänkande, materiell standard etcetera, berättar Yvonne Mårtensson. Här skulle människor veta att de kunde "gå rakt på" livsåskådningsfrågor, andliga frågor, djupare livsvärden. Och så har det också fungerat: som en alternativ mötesplats. Människorna som kommer hit har något annat gemensamt än "yt-rollerna" – väldigt många olika yrken finns representerade.

Åldersspridningen är stor bland de besökande: från tonår och upp till pensionsåldern. Och som så ofta i sammanhang som dessa går det 2–3 män på tio kvinnor. Men männens andel är i ökande.

Brett utbud

Yvonne Mårtenssons grundfilosofi har varit att söka få in ett breddat perspektiv på tillvaron.

– Genom att Holistiskt Center velat vara ett öppet forum för sökande, har utbudet också fått bli mycket brett – inom ramen för livsfilosofi, psykologi och andlighet.

Verksamhetens former är mångskiftande. Själv ger Yvonne Mårtensson psykoterapi i vilken hon bland annat använder sig av gestaltövningar och visualiseringstekniker. I centrets lokaler arbetar även andra terapeuter som ger alternativmedicinska behandlingar som till exempel healingmassage, Body Harmony, zonerterapi, akupressur.

Vidare kan man beställa tid för privatsessioner hos gästföreläsare inom en mängd olika områden – exempelvis Ayur-Veda (mångtusenårig, indisk läkekonst), astrologi eller numerologi.

Holistiskt Center ger 2–3 föreläsningar i veckan och håller 5–6 kurser per termin. Föreläsningarna kan vara starkt specialinriktade eller mera allmänt hållna kring liv och personlig utveckling. Därtill anordnas viskvällar och utställningar.

Hårt arbete

När Yvonne Mårtensson startade verksamheten arbetade hon tillsammans med ett par andra personer, men sedan cirka tre år driver hon centret på egen hand.

– Det rent administrativa är ett ganska tungt arbete – det gäller att få tag på föreläsare, men också kursdeltagare förstås. De första åren satt jag och

ringde runt till folk före kurserna. Det finns så mycket information i vårt samhälle – ofta skriftlig sådan – att människor drunknar i den. Genom att ringa ville jag ge en mera personlig bild av centrets utbud.

– Nu har jag visserligen en ganska stor, fast programupplaga, men egentligen skulle jag behöva göra en rundringning igen. Likaså skulle jag behöva anställa en person för det administrativa arbetet, men det har jag inte råd med.

Yvonne Mårtensson lägger sina program på strategiska ställen som hälsokostbodar och liknande. Men det finns en tänkbar publik också bland dem som aldrig går till sådana ställen.

– När sådana personer får höra talas om Holistiskt Center, blir de ofta glatt överraskade, berättar hon. "Åh, finns det ett sådant ställe?! När öppnade det?" kan de till exempel säga.

Konkurrens

Under några år har Yvonne Mårtensson besvärats av att Holistiskt Center förväxlets med något som kallas "Holistiskt Forum" – detta hette tidigare "Spiritualismens Vänner", men bytte namn.

– Folk har trott att jag bytt adress eller att jag har seanser här på Holistiskt Center, och det har ställt till en del problem för mig, berättar hon.

De senaste åren har också bjudit på besvärigheter i form av konkurrens.

Yvonne Mårtensson utanför sitt center på Erik Dahlbergsgatan i Göteborg.

– "Holistiskt Forum" började efter namnbytet att engagera den typ av föreläsare som jag kontaktat, säger Yvonne Mårtensson. Vidare startade det så kallade "Livsåskådningshuset" som också kopierat stora delar av mina program och hyrt lokal alldeles i närheten på samma tider.

– Jag är inte emot konkurrens i sig, fortsätter Yvonne Mårtensson, men de behöver ju inte ta exakt samma föreläsare och föreläsningar som jag flera gånger per termin. Detta gör att publi-

ken ofta mer eller mindre halveras. Istället skulle jag välkomna en samsamarbetsinriktad attityd: då skulle man kunna komplettera varandras utbud.

– Som det är nu, är utbudet helt enkelt för stort i Göteborg, förklarar Yvonne Mårtensson. Det växer snabbare än man kan nå ut till fler intresserade. Det är jobbigt – men samtidigt tänker jag: kanske är det min sak att ta nästa steg igen då! Men ännu vet jag inte hur.

Intresse sedan tonåren

Yvonne Mårtensson har sedan tonåren varit allmänt intresserad av religion, filosofi och livsåskådningsfrågor.

– Jag ville att livet skulle vara något mer än bara rutin, materia och slump. Men samtidigt var jag väldigt kritisk och skeptisk, hade svårt att tro på något.

Men i tjugofemårsåldern började hon uppleva sanndrömmar. Detta fick henne att börja fundera mycket över tidens natur. Så småningom sysslade hon också med meditation, och under en period satt hon med i en healingmeditationsgrupp. Några händelser tillsammans med sin mor, mormor och sin dotter övertygade henne till slut om hennes egen healingförmåga.

– Under drygt två år arbetade jag intensivt med healing, samtal, zonerterapi och akupressur – med tonvikt på de två förstnämnda. Men eftersom symptomen ofta kom tillbaka – ibland först efter ett helt år – började jag undra om jag verkligen gjort något åt *orsaken*. Idag vill jag hellre syssla med bearbetande-medvetandegörande samtalsterapi för att komma åt de psykologiska grundorsakerna. Jag använder mycket min intuition när jag jobbar.

Många nya idéer

Tidigare har Yvonne varit frilansare inom bland annat försäljning och teater.

– Rutin är det värsta jag vet! skrattar hon.

Hon sysslar också med sång, men skulle önska att hon kunde lägga mer tid på det än vad som nu är möjligt. Men drivandet av Holistiskt Center tar större delen av hennes ork och tid i anspråk.

– Jag har ofta många goda och spännande idéer som jag tvingas låta ligga på is – jag hinner helt enkelt inte följa dem. Exempelvis skulle jag gärna vilja föra in *utbildningar* i centrets verksamhet: hittills har det varit lite av "smörgårdsbord" – en kurs här och en föreläsning där. Jag skulle vilja göra en *fördjupning* av verksamheten.

Framtiden får utvisa hur Yvonne Mårtensson och hennes Holistiskt Center kan utvecklas i det växande utbudet i Göteborg.

Adress: Holistiskt Center, Erik Dahlbergsgatan 6, 411 26 Göteborg.

Intervju med Lars-Eric Uneståhl

Kenth Agurell

En fredag eftermiddag hade jag fått tid för en intervju med rektor Lars-Eric Uneståhl vid Ledarhögskolan i Örebro. Han är bland annat känd för sina avslappningsband och en 20-poängskurs "personlig utveckling genom mental träning", där han använder video- och ljudkassetter kombinerade med skriftligt studiematerial.

Lars-Eric var punktlig, mötte mig med samma lugn och vänlighet som jag tidigare sett på videobanden. Han gav intrycket att vara en person som är van att uttrycka sig. Men jag fick aldrig klart för mig var privatpersonen Lars-Eric fanns vid sidan av hans proffsroll. Han utstrålade en värme och en glädje att formulera sig, med ett stillsamt

kroppsspråk, som ibland uttryckte lite andra saker än orden.

Är Lars-Eric en välbalanserad person som njuter av livet och verkar i nuet, eller balanserar han sina känslor för att det passar hans livsfilosofi? Hur ser han på livet, sig själv och framtiden? Döm själv av de svar jag fick.

Lars-Eric beskriver sig själv som en ganska okonventionell person, som vill ha fria ramar, där ordet omöjligt aldrig används om framtiden, utan bara är en beteckning på det som varit... som *syns* omöjligt.

Han är uppväxt i ett religiöst hem, vilket han anser har påverkat honom mycket positivt och gjort att han tidigt fått upp ögonen för kopplingar mellan

den fysiska och den andliga världen. Den andliga måste sökas genom andra informationskanaler än den fysiska världen, exempelvis i ett alternativt medvetandetillstånd eller i ett mentalt avkopplat tillstånd eller i ett självhypnotiskt tillstånd, men under senare år har naturvetenskapens språk och mystikens språk närmast sig varandra. Naturvetenskaparna har funnit att det språk de använt under alla år inte räcker till för att beskriva vissa viktiga fenomen. Det finns aspekter av verkligheten som vi inte kan få en bild av med våra vanliga ord och genom våra vanliga sinnen på grund av deras begränsningar.

– Vad som upplevs i alternativa medvetandetillstånd kan inte beskrivas med ord som vi är vana vid. Mystiken har ett eget språk, och det kan verka ologiskt, men är riktigt för den verklighet det beskriver.

Gud finns för Lars-Eric. Men han vill inte prata om Gud i våra vanliga termer, för det är omöjligt.

– Det räcker att jag tror att han finns, säger Lars-Eric. Ett slags gemenskap med Gud finns genom andra kanaler än våra vanliga sinnen, såsom meditation, kontemplation, bön. I ett mentalt rum för vila och stillhet har man möjlighet att förstå en andlig verklighet.

Konsten att leva i nuet

Lars-Eric tror att andra kan uppleva honom som slarvig, eftersom han prioriterar det han satt upp som mål. Saker kan t ex komma emellan inför ett möte. Men det positiva hos honom är hans entusiasm, engagemang och hans arbete med olika former av positiv utveckling.

Lars-Eric är nöjd med sitt liv. Om han fick leva om det, skulle han kanske ha börjat tidigare med vissa saker, med en del utvecklingslinjer som kanske vuxit fram långsammare än han velat, men, säger han, "å andra sidan växer ju en utveckling fram utifrån det som sker".

Tråkigt har inte Lars-Eric, utan upplever ständigt att tiden "går snabbt", att det plötsligt är kväll.

– Ett av målen i mitt liv är att varje dag skall vara olik den föregående, att det skall vara mycket litet upprepning och monoton.

På det sättet går hans tid fort, men samtidigt hinner han med mycket utan att det blir långtråkigt.

– För att kunna leva i nuet och uppskatta och njuta av det, måste man veta vart man är på väg. Man måste ha bestämda mål och ha startat en process mot de målen. Samtidigt som man vet

att man är på väg, behöver man inte alltför mycket bekymra sig om framtiden, utan kan koncentrera sig på nuet. Många ser en motsats mellan att vara målinriktad och att leva i nuet, men jag ser det så att de sakerna hänger ihop.

Lars-Eric anser att det inte finns någon mening i livet i sig självt. Man måste själv skapa en mening.

– Därför gäller det egentligen inte att söka efter en mening som finns oberoende av den som söker, utan att hitta en mening för en själv. För mig ger det mening åt livet att känna att jag gör en insats som är av värde för andra. Att göra tillvaron bättre för så många människor som möjligt, att skapa en bättre värld, det är det mål som styr all min verksamhet.

Att göra en god gärning

– Vad kan en god gärning innebära? frågar jag.

– Det kan vara att göra en annan människa glad, svarar Lars-Eric.

Här åkte ena handen upp framför munnen som den gjort tidigare, då han talat om sig själv. Vad säger kroppsspråket? Säger det kanske "jag pratar inte gärna om mitt innersta"?

– Hur gör man en annan människa glad?

– Ja, det är svårt att säga generellt. Det beror ju på vem det är. Man kan ge ett uppmuntrande ord.

Lars-Eric sa också att ibland kan en klapp på axeln vara viktigare än löneförhöjning.

Förälskelsen borde räcka hela livet

Vi började prata om begreppet kärlek, och han skilde mellan förälskelse och kärlek, där det senare är något som man kan känna för många människor.

– Det har mera att göra med djup vänskap, att tycka bra om någon. Förälskelse, som är mera känsloladdad, är ett patologiskt tillstånd på sätt och vis, fast å andra sidan är det väldigt nyttigt för kroppen och för sinnet. Kanske borde man av hälsoskäl vara förälskad hela livet, eller åtminstone några gånger i månaden!

– Förälskelse är ju ett tillstånd som förvänder synen på människor, fortsätter Lars-Eric. Risker är att man i det tillståndet vidtar åtgärder som får följder för hela livet, t ex går och gifter sig. Förälskelsen försvinner ju ganska snabbt, och då är prognosen dålig, om det inte finns något annat som man byggt relationen på än just förälskel-

sen. Kärlek är grundat på mer än känslor.

Att se fördelar hos varann

Idealiskt i en relation tycker Lars-Eric det är att tänka positivt så att man ser fördelarna hos den andra.

– Det är så lätt att man irriterar sig på det som inte stämmer med vad man förväntar sig av den andra eller vill att den andra skall vara. Men i stället kan man se fördelar som den andra har. Gör man det, tror jag att det aldrig kan gå snett.

– Jag tror också det är lättare att förändras på ett positivt sätt, om båda parter accepterar hur de faktiskt är. Från det utgångsläget kan man sedan arbeta på att relationen skall bli ännu bättre. Jag tror det är en gammal fördom att kreativitet bara uppstår ur missnöje, att förändringar endast kommer ur kriser.

Lars-Eric menar att de bästa förändringarna kommer, när saker och ting fungerar bra.

– Om bra kan bli bättre, då är bra inte bra nog! säger han.

Det är bra om man accepterar varann som man är, och det är en god grund för positiva förändringar till något ännu bättre.

– Tyvärr är vi i samhället vana vid att vidta åtgärder först när det uppstår problem. Så länge allt går bra, fortsätter man som förut. Hälsan tiger still, heter det. Jag brukar säga att det aldrig är så farligt för ett företag som när det går riktigt bra, för då tenderar man att inte vilja utvecklas utan i stället bara slå vakt om det man redan har. Och då dröjer det inte länge förrän det börjar gå utför.

Konstruktiva känslor

Frågan hur han bemöter en anklagelse besvarar Lars-Eric med att det inte finns någon annan som kan sära honom.

– Det är bara jag som kan tillåta en människa att sära mig.

Han understryker vikten av egenkontroll, att man själv bestämmer och agerar, så att ingen kan få en att handla överilad eller bli deprimerad. Det viktiga är att se om det finns något konstruktivt i vad den andre säger.

Bli arg om det tjänar ett syfte

Lars-Eric säger att han numera sällan blir arg. Han vill undvika att bli arg, om det inte tjänar ett syfte. Man kan t ex ersätta rädsla med ilska, för man

kan inte vara både rädd och ilsken samtidigt. Ilska blir då något positivt. Man kanske vågar mer. Om man t ex är nervös inför en tävling, men blir arg i stället, då försvinner nervositeten. Ilskan kan leda till en god prestation, och då är den positiv.

– Om man känner nervositeten komma, kan man tänka: Aha, så bra, nu känner jag att min kropp gör sig beredd på en bra insats och laddar upp energi.

Hur man lever i en illusion

– För att kunna leva ett lyckligt liv måste man kunna leva i illusioner, säger Lars-Eric, och tillägger:

– Det finns ju ingen enda verklighet, utan i stället lika många verkligheter som det finns människor. Därför kan man inte påstå att en människas verklighet är sannare än någon annans. Men man kan påstå att en människas verklighet är bättre än någon annans. Bättre definieras som en verklighet som hjälper en människa att fungera bra och må bra. Sant och falskt är ointressant i det sammanhanget. Det är inte mera sant att vara optimist än pessimist, men det är bättre, det gör att jag fungerar bättre och mår bättre. Med den definitionen kan alla sägas leva i en illusion.

Lars-Eric tycker inte om att man har självinsikt som högsta mål.

– Självinsikt måste underställas ett högre mål, nämligen att fungera och må bra. Om självinsikt leder till att man mår sämre, då skall man inte eftersträva en sån insikt. Eftersom självinsikt är något subjektivt och inte sant eller falskt, skall man inte sätta det som högsta målet.

Han tog som exempel en patient som hade svår tandläkarskräck och inte hade varit hos tandläkaren på 25 år. Hon var 29. Med hypnos gjordes en regression tillbaka i tiden. Då kom det fram att hon vid fyra års ålder hade varit med sin mamma till tandläkaren. Hon hade upplevt hur hennes mamma hade plågats svårt i tandläkarstolen, och efter det hade tandläkarfobin utvecklats. Under hypnos fick hon jobba igenom situationen och sina känslor, och fick då bukt med fobin, som helt försvann. Ett halvår senare visade det sig att hon aldrig varit med sin mamma hos tandläkaren!

– Men, säger Lars-Eric, det är ointressant om hon hade varit där eller inte. Det viktiga är att hon fick jobba igenom sin upplevelse och förändra den.

Vi lever alltså i illusioner, och de kan vara mycket bra för oss. Därför bör

vi respektera varandras åsikter/illusioner och se olikheter mellan oss som en styrka.

Ett budskap till hela världen

Jag erbjöd Lars-Eric en tänkt möjlighet att via TV tala till hela världen och framföra ett budskap.

Först ville han försöka finna ett gemensamt mål, som alla kan enas om.

– Jag är säker på att alla vill leva i en bättre värld, men det är inte min uppgift att tala om hur en bättre värld skall se ut. Om man tar upp begreppet "en bättre värld", då händer en rad saker. Det sker en viss bestämd styrning av det man gör. Det skapas också en energi, eftersom man känner att det man gör är djupt meningsfullt, det sätts in i ett större sammanhang.

– Men envar kommer att jobba på sitt sätt för en bättre värld. För det finns alltid olika uppfattningar om vägen till målet. Men det upplevs en gemenskap i strävan efter målet, som erkänns av alla.

Lars-Eric underströk vikten av att inte gå ut och tala om hur en bättre värld ser ut, utan att i stället stimulera människor att skapa målbilder om en bättre värld, och sätta målbilden så högt att alla kan enas om den. Om jag säger att min bild är den enda rätta, då får jag helt säkert en massa motstånd. Däremot är det inget som hindrar mig att låta andra ta del av min vision av en bättre värld.

– Jag tror att många människor går på pumpen då de försöker tala om för andra vad som är det riktiga, det rätta och sanna, säger Lars-Eric, och han jämför med terapi och olika religioner, där de som haft störst framgång inte har talat om för andra vad som är meningen med livet, utan har försökt få människor att börja fundera över vad som är livets mening.

Framtiden kan ha två riktningar

Då jag ville veta vilken syn på framtiden Lars-Eric har, sa han att människorna verkar i två olika riktningar mot framtiden. Den ena riktningen går mot en globalisering och en förening av människor utifrån gemensamma målbilder att skapa en bättre värld. Detta ger hopp. Men människor verkar också i den motsatta riktningen, mot en uppsplittring, vilket bland annat sker i religionernas värld.

– Jag tror att religionerna får ny aktualitet, när det gäller att hitta en me-

ning i livet, säger Lars-Eric, men det negativa med dem är att de upplevelser man får, ofta kopplas till den ideologi där man får upplevelserna. Det är ofta svårt att skilja upplevelsen från sammanhanget.

Lars-Eric menar att det är olyckligt att bli hårt bunden till en ideologi, vilket skapar motsättningar till dem som har andra ideologier. En upplevelse skall ses som den är och inte kopplas till någon religion. Det finns inte bara en sanning, även om man i en stark upplevelse kan tycka det, utan många sanningar.

Det finns toleranta religioner, påpekar Lars-Eric, men människor söker sig

ofta till mer extrema religioner, eftersom de mest intensiva upplevelserna finns där.

– Den intensiva upplevelsen förenas tyvärr med intolerans, och de tecknen i tiden gör att man fruktar en dystert framtid. Men samtidigt talar strävandena mot gemenskap för en positiv framtid för världens folk.

Adresser:

Kenth Agurell, tidningen Växtkraft, S:a Birgittagatan 17 A, 702 14 Örebro.
Lars-Eric Uneståhl, Skandinaviska Ledarhögskolan, Box 3085, 700 03 Örebro.

Vill du se en stjärna - se på DIG!
Du får mycket gärna - se på DIG!

Spegeln ger dig glansen -
Du återfår balansen
Ta nu gärna chansen -
att se på DIG!

Ur häftet Positiva tankar av Lars-Eric Uneståhl.

Livet nära döden

Kenneth Ring, en av förgrundsgestalterna inom nära-dödenforskningen, undersöker här eftereffekterna till NDUer och har funnit att nära-dödenupplevelsen går en mycket positiv personlighetsutveckling till mötes efter sin upplevelse. Boken är en redogörelse för flera av författarens vetenskapliga undersökningar som gått under namnet Omegastudien. Ring ger oss ny, överraskande och i bästa mening kontroversiell kunskap om nära-dödenupplevelsen.

En bok för den som redan känner till en del om NDUer, men också för den som vill ha en lättläst och spännande introduktion.

Kenneth Ring
LIVET NÄRA DÖDEN

Övers Göran Grip
Inb, 309 s, ca 280:- i bokhandeln

Natur och Kultur
ALLMÄNLITTERATUR

DÄR BLOTT ANDAR VANDRAR

SJÄLSFÄRDER

UT UR KROPPEN - UPPELVELSER

Denna bok skildrar författarens egna medvetet styrda själsfärder. Är detta något som bara somliga kan uppleva? Nej! säger författaren och beskriver den metod han själv upptäckte i tonåren.

Inledningsvis berättar han om hur han vid bara 18 månaders ålder fick minnen ur ett tidigare liv. Denna upplevelse kom att inrikta hans hela liv på att utforska psykets dolda förmågor.

DÄR BLOTT ANDAR VANDRAR låter läsaren ta del av den sorts tänkande som öppnar dörren till en trolsk tillvaro, där mirakler är något helt naturligt eftersom andra lagar än materians gäller där.

Författaren skildrade om sin metod i den tidigare boken **SPEGELNS TREDJE SIDA** och nu återges rapporter från ett flertal läsare som följt anvisningarna.

Billigast vid beställning direkt från förlaget: **endast kr 75:-** för **Där blott andar vandrar** och **kr 67:-** för **Spegelns tredje sida**. Sätt in beloppet för önskad bok på postgiro 63 46 41 - 5, betalningsmottagare **Psi-Cirkeln** och skriv boktitel till vänster på pg-blanketten. Skriv eget namn och adress tydligt! Leverans sker inom en vecka i vadderat kuvert.

Lista med titlar och priser på tidigare utgivna böcker bifogas leveransen.

Mystikern Dan Andersson

Bengt Petersen

"Det är något bortom bergen, bortom blomorna och sången, det är något bakom stjärnor, bakom heta hjärtat mitt..."

Vissa dikter, som denna ovan, är så kända, ofta citerade och nästan utslitna att innehållet nästan helt glömts bort. Dikten Omkring tiggarn från Loussa av Dan Andersson uttrycker i själva verket något absolut väsentligt för denne poet: hela sitt liv spanade han efter något bortom och bakom den materiella verkligheten.

Litteraturforskaren Anne-Marie Odstedt har t o m kallat denna dikt för "den mest religiösa dikt svenskt språk äger".

Dan Anderssonforskningen har, framför allt under 80-talet, uppehållit sig mycket vid dennes religion. Hösten 1990 utkom en ny och utvidgad upplaga av boken Den hemlighetsfulla sången (red Jan Arvid Hellström), som sammanfattar men också reviderar mycket av den tidigare forskningen om finnmarksskalden. Åsikterna har gått isär om Dan Anderssons religion och har dessutom varit påtagligt färgade av den egna trosuppfattningen. Denna diskussion kan sägas ha börjat 1949 när Tryckt och otryckt av Dan Andersson utkom, redigerad av Bertil Lauritzen. Lauritzen fäster stort avseende vid en liten dikt (skriven skaldens dödsår 1920) där det står att den indiske guden Krishnas lära är för svår: "Den börda jag sen länge bär, / den lättas blott av nåd." Lauritzen tolkar denna dikt som att Dan Andersson svängt över från den indiska religionen till Nya testamentets tankevärld. Det är en vågad hypotes, som är grundad på ytterst litet och svårtolkat källmaterial. Han har helt naturligt fått skarp kritik av bl a Waldemar Bernhard i En bok om Dan Andersson, 1954. Denne skriver om den citerade dikten att den är "dålig, ologisk, verkar

skrivövning, och att just den skulle vara 'nyckeln' till Dan Anderssons slutliga religiösa åskådning är en enbart löjlig konstruktion". Bernhard var nära vän med skalden och menar att han in i det sista var en sökare, en agnostiker; "det enda hållbara för honom var frågetecknet inför livsfrågorna".

Ett stort misstag som akademiskt utbildade forskare gör är att de försöker pressa in Dan Andersson i sina egna färdiga teorier. Gösta Ågren hamnar i stora svårigheter när han i sin doktorsavhandling Kärlek som i allting bor (1971) försöker analysera Dan Anderssons diktning med hjälp av den marxistiska dialektiken. Han gör ett omöjligt försök att dela in skaldens liv i starkt avgränsade perioder: kristet, ateistiskt, indisk tro. I slutet av sitt liv når Dan Andersson fram till något som Ågren kallar "nirvanasyntes". Detta är helt och hållet en skrivbordsprodukt av den lärde forskaren, som dessutom undviker att definiera det mycket mångtydiga begreppet nirvana. Ågren får också svårt att förklara varför skalden under sin påstådda ateistiska period skriver religiösa dikter.

Religionspsykologen Hans Åkerberg stupar också på sina snäva teoretiska konstruktioner i sin bok Diktaren och arvet (1985). Det tycks vara så att det man söker hos Dan Andersson, det finner man också. Åkerberg är kristen och följaktligen lyckas han genom lösskyckta citat, obevisbara antaganden och ogrundade påståenden få den staccars skalden över till den rätta – kristna – sidan. Professor Åkerberg gör slarvsylta av tidigare forskning – Bernhard avfärdas för att han saknar teologisk utbildning – men en kritisk genomgång av hans egen bok skulle snart förvandla den till hackbiff. Hans bortförklaringar till Dan Anderssons stora intresse för

den indiska religionen det sista året är alltför uppenbara. Ågren och Åkerberg tillhör de forskare som inte går Dan Andersson till mötes öppet och fördomsfritt. Deras teorier säger väl egentligen mest om dem själva. Den förre gör alldeles för stor affär av skaldens samhällstillvändhet; den senare gör ett omöjligt försök att "kristna" honom. Jag förstår inte varför det ska vara så svårt för akademiska forskare att hålla sina personliga värderingar och åsikter borta från forskningsområdet.

Teologen Jan Arvid Hellström tycks mig vara den som bäst har lyckats förstå och tolka Dan Andersson, först i den mindre skriften Den allra högsta sången och sedan med sina tre, tungt vägande studier i Den hemlighetsfulla sången. Han är välgörande återhållsam och försiktig och lockas inte ut på alltför djupt vatten i sina tolkningar. Tidigare forskning har behandlat skaldens religion genom ett fyrkantigt antingen-eller-resonemang: kristet eller indiskt, gudstro eller ateism.

Hellström nyanserar detta betydligt och för över frågeställningen till ett intressantare plan. I dikten På havet skriver Dan Anderson om den försvunne guden: "Vi hade en styrman en gång uti barndomens dar, / en skäggig kapten var Gud Fader, en älskande far. / Nu äro vi ensamma här uti natten, o böljor, med er, / som sjunga om döden i kvällen när solen går ner." Ågren t ex tolkar detta som ateism och avståndstagande från all gudstro. Men, som Hellström påpekar, är det inte att underskatta Dan Andersson att tro att han föreställde sig Gud på ett sådant naivt och förmänskligt sätt? Hellströms poäng är, att skalden inte gör uppror mot själva gudstron utan mot den ytliga gudsbilden, som fanns i kyrkor och

Bengt Petersen

Foto av Dan Andersson, taget 1920, diktarens dödsår. Ur En bilderbok om Dan Andersson av E. R. Gummerus.

missionshus och mest var en skapelse av människan – en avgud! Dan Andersson var en hyperkänslig person och bar på starka synd- och skuldkänslor som troligen uppkommit genom barndomsupplevelser. Det var därför viktigt för honom att ta avstånd från den dömande och straffande Guden och kanske finna en Gud mer opersonlig och fri från alla mänskliga begrepp. I den självbiografiska romanen De tre hemlösa (1918) säger författarens alter ego David: "– Din gamla Gud, han hör bara denna världen till, han med... Du och jag är personliga, och vår Gud är större än vi, därför kan han inte vara personlig."

En viktig tendens som Hellström lyfter fram är Dan Anderssons försök att skilja det gudomliga från det mänskliga i religionens värld. Detta kan man se tydligt i dikten Gillet på vinden, där diktens jag får besök från andra sidan av timmerman Jonsson. Denne svarar inte direkt på de traditionella frågor som ställs om himmel och helvete, Gud och djävulen. De sanna svaren är bortom alla dessa mänskliga begrepp: "det var utanför alla hjärtan och en stjärnbana framför allt vett – / det var vad intet öra hört och intet öga sett." Den högsta verkligheten "den allra högsta sången", som dikten talar om, kan inte begripas av förnuftet. Men hur ska då en diktare bära sig åt,

som ändå vill försöka gestalta detta outsägliga? Dan Andersson löser detta problem, enligt Hellström, med att ersätta de traditionella religiösa begreppen med religiösa signalord: sång, ljus, stjärnor, hav osv. Jag är inte övertygad om riktigheten i detta. Dessa "signalord" tycks mig som mycket traditionella ord främst inom den romantiska strömningen där Dan Andersson kan placeras.

Inte heller kan jag ansluta mig till Hellströms uppfattning att Dan Andersson gärna vill förankra sin teologi i Bibeln genom att ofta använda ord och bilder därifrån. Detta är ren gissning. Det kan helt enkelt förklaras med att han har dessa ord och bilder med sig från sitt fromma barndomshem och att de är lämpliga uttrycksmedel, oavsett från vilka böcker de kommer.

Däremot träffar Hellström rätt när han placerar in finnmarksskalden i den mystiska traditionen och när han påpekar att denne själv var medveten om detta. Dan Anderssons entusiasm kan tydligt avlyssnas när han recenserar en bok av Gustav Meyrink under den talande rubriken En modern mystiker: "... han vill leda oss bortom konsten, bortom musiken och bortom människan. Detta är den verkliga mystikens värld, där stannar kulturens maskineri och alla de höga och stora andarnas

gatlopp. Mot gränserna – och utanför, om vi kunna!" Här ser man tydligt dualismens betydelse för Dan Andersson, och det är en stor förtjänst hos Hellström att han pekar på det. Skalden ser alltid ett stort gap mellan jordiskt och andligt, mänskligt och gudomligt, ont och gott osv. Denna dualism har en mer än 2000-årig historia i kristen och indisk mystik som Dan Andersson var väl förtrogen med. Mystik är ju ett ytterst svårdefinierbart begrepp. Den medeltida mystikern Mäster Eckehart såg slutmålet som en vandring från mångfalden till enheten i den slutliga föreningen med Gud. Vägen till denna förening gick genom rening och upplysning. Reningen spelar en stor roll i Dan Anderssons diktning, t ex i den kända dikten Purgatorium som ansluter till katolsk tankegång om rening genom eld: "och en eldslåga ren genom rymden ven, / och jag brann i en sky av guld." Dikten slutar med föreningen: "och min kropp brann ut och jag vart fri, / och försvann i ett hav av ljus." I den kristna traditionen upptar mystiken emellertid en ytterst liten plats medan däremot Indiens religioner helt och hållet bygger på mystik.

Den nya upplagan av Den hemlighetsfulla sången innehåller en helt ny skriven artikel av Hellström där han behandlar Dan Anderssons påverkan från Indien. Han hade flera böcker om indisk religion i sitt bibliotek, bl a flera utgåvor av Upanishaderna i urval och Buddhistisk katekes. 1916 lyssnade han till Sri Ananda Achayras föreläsningar om indisk religionsfilosofi i Stockholm och kommenterade i ett brev: "Har aldrig kunnat föreställa mig något så oerhört i fråga om framställningen av det oerhörda." Men det var boken Bhagavadgita som hade en allt överskuggande betydelse för honom. Denna skrift som antas ha tillkommit någon gång kring år 500 f Kr utgörs av en dialog mellan Krishna (Gud i mänsklig förklädnad) och hjälten Arjuna. I denna skrift är gudsbilden mer opersonlig och ofattbar än inom kristendomen och syndabegreppet finns inte med. Hela universum är en uppenbarelse av den gudomliga kärleken: även det onda sker av kärlek, en missriktad sådan. "När allt kommer omkring, så är allt detta elände vi se i världen i verkligheten baksidan av Herrens härlighet", skriver Dan Andersson i David Ramms arv (1919) där mycket av Bhagavadgitas livssyn finns inarbetat. I samma roman finner man också många influenser från Dostojevskij, som Dan Andersson blev mycket på-

Forts på sidan 36

Håkan Blomqvist gjorde i Sökaren nr 2 en granskning av Sten Lindgrens påståenden om kontakt med bröder från världsrymden. En av medlemmarna i Stens grupp var Bjarne Håkansson. Han har sänt Sökaren ett genmäle.

Håkan Blomqvist och rymdbröderna – en relation med förhinder?

Bjarne Håkansson

Detta är en replik till Håkan Blomqvists (HB) artikel om UFO, Sten Lindgren, undertecknad m fl. Repliken är inte avsedd som "svar på tal" eller som inledning till ett munhuggande. Den är endast avsedd att framlägga viss för HB och därmed läsekretsen okänd information samt att granska sanningshalten i vissa påståenden som HB gjort.

Rent allmänt kan konstateras att artikeln är hållen i en insinuant ("entusiastisk, lättledd tonåring", "mystisk berusning och absurditeter") och raljant ton (se särskilt sista meningen i artikeln).

Gör HB detta i avsaknad av fakta? Motivet är i vart fall oklart.

HB:s reaktioner inför det ämne han behandlar är självfallet relativa; allt är sett utifrån HB:s eget perspektivcentrum. Med ett annat perspektivcentrum får man naturligt nog en annan bild och andra reaktioner. Vilket perspektivcentrum är det rätta?

Anders Dahls (AD) psykiska status vid första kontakten med IGF-gruppen är okänd. Det är därför ett skott långt utanför måltavlan att återge hans öns-

kan om intagning på psyket. Utan någon bekräftad före-information kan man inte heller insinuera om eventuella effekter av det som omedelbart föregick hans beslut, på det sätt som HB gör.

Om HB och AD var så neurotiska som HB gör gällande, hur var då HB och AD i stånd att göra nyanserade iakttagelser? De kräver som bekant distans till ämnet. Vidare krävs att HB:s påstående om deras tillstånd kan bekräftas av sakkunnig på basis av gjord undersökning INNAN de kom i kontakt med IGF-gruppen. Har HB tillgång till sådana dokument och varför har han i så fall inte hänvisat till dem eller presenterat dem i artikeln? Eller menar HB att vi skall ta hans ord för gott? Är det att vara saklig?

Ett annat sakfel är att HB angav att jag var arg för att han skrev om IGF. Jag står för det jag gjort och gör. Men AD hade diskretionen och omdömet att inte lämna ut personernas namn utan deras samtycke, vilket HB har gjort. De formuleringar som HB gjort faller väl in under förtalsparagrafen i svensk

lag. Därav min reaktion.

När nya medlemmar kom till IGF-gruppen informerades de om ett antal olika saker. Jag använder ordet informera därför att HB:s "invigning" inget har med saken att göra. Invigning är ett förfarande av rituellt karaktär där den som skall invigas aktivt deltar och bekräftar sitt ställningstagande och sin lojalitet mot gruppen ifråga. Något sådant har, mig veterligen, inte förekommit i IGF-gruppen. Däremot är invigning ett faktum bl a i de ordnar som finns runt om i världen. Syftet här är just att hindra att information om ordens inre arbete läcker ut till omvärlden.

HB har namgett Sten Lindgren och undertecknad i samband med IGF-gruppen. Men bibehåller pseudonymen Kristian trots att denne var med och startade gruppen långt innan jag kom in i bilden. Motiv?

Beträffande pseudonymen B.A.: HB har inte kunnat klargöra identitet, än mindre intervjua vederbörande. Ändå ägnar sig HB åt spekulationer. Motiv?

Ett annat misstag gör HB när han

antar att B.A. skulle kunna vara synonymt med Eva Jarring, trots att han aldrig träffat henne heller (i så fall borde han kommit ihåg att varken ålder eller utseende stämde överens med fotot som han relaterat till i artikeln).

HB påstår vidare att "paranoia härskade" (menar han kanske rådde?) i IGF-gruppen. Här är åter ett exempel på slarvighet från HB:s sida (jag utgår ifrån att HB vet vad begreppen representerar). Begreppet paranoia avser ett tillstånd eller en stämning. En sådan kan aldrig härskas vilket betyder att utöva makt i någon form, dvs en aktivitet. Det normala språkbruket är att säga att en stämning råder. Har HB varit lika slarvig i alla sammanhang?

Med mindre än att ovan gjorda påståenden kan beläggas på så fast grund att det håller i en rättegång, föreslår jag att HB omedelbart och offentligt ursäktar sitt misstag och tar tillbaka sitt påstående. För att kunna fälla ett sådant omdöme (av klinisk art) krävs att vederbörande besitter dokumenterad kapacitet för detta (examina och praktik) samt att en undersökning gjorts som visar att så var fallet.

HB kritiserar den info som IGF-gruppen har lämnat ut. Hur mycket av den har HB kunnat visa vara felaktig? I artikeln finns inga sådana bevis eller ens indicier. HB hänvisar till sunt förnuft och vetenskap. Vetenskapen har under mer än 40 år bevisat sin oförmåga att hantera UFO-fenomenet, trots att bl a ett datorbaserat analysystem gratis ställts till dess förfogande. Återstår sunt förnuft. Vad är sunt förnuft (förutom att dess innebörd varierar i takt med tid och användare) annat än en klyscha att ta till när sakargumenten tryter? Har HB givit någon definition? Nej. Det kan tyckas märkligt att jag ifrågasätter ett så vanligt "fenomen" som sunt förnuft. Faktum är att vi människor ofta använder begrepp/uttryck vars innebörd vi saknar täckning för (dvs inte förstår). Det vore intressant att ta del av HB:s strikt logiska och klara definition av begreppet "sunt förnuft".

HB påstår att Sten och Daniel var de mest fantasifulla och att gruppen var psykologiskt mottaglig för enkla misstolkningar. Jag utgår ifrån att HB kan visa att han besitter sådana dokumenterade kunskaper att han är i stånd att göra dylika bedömningar, på rent vetenskapliga grunder förstås. Att han med dessa kunskaper har gjort tester av alla i gruppen för utröna deras kapacitet och därvid kunna rangordna dem. Annars faller påståendet platt till marken.

Uttrycket "psykologiskt mottaglig för enkla misstolkningar" är en språklig groda. Psykologi = psyke + logos = läran om psyket. Gruppen är alltså mottaglig för enkla misstolkningar m a p läran om psyket. Eller?

Värderingen "enkla misstolkningar" kräver självfallet att HB återigen har gjort vetenskapligt korrekta undersökningar där man definierat vad som menas med enkla respektive icke enkla misstolkningar.

Beträffande händelsen vid Nävsjön. Det är för mig nytt att platsen namngetts men jag utgår ifrån att vi talar om samma sak. När denna händelse togs upp i min bok så gjordes det efter intervju med Sten, Kristian och Bertil. Samtliga verifierade händelseförloppet men medgav inte att namnen lämnades ut. Detta gjorde jag 1971–72. Min avsikt var aldrig att prestera en vetenskaplig avhandling utan endast visa på information som kommit i min väg. Att HB långt senare fått andra svar av Kristian och Bertil avstår jag från att spekulera i. Själv saknar jag resurser att nu, cirka 30 år efter det den lär ha inträffat, göra en så tillräckligt uttömmande undersökning att slutsatser kan dras med säkerhet.

HB påstår att luften gick ur URD-projektet när myndigheterna inte fann ämnet intressant. Vad HB inte vet är att undertecknad lämnade UFO-arbetet av helt andra skäl. Bl a därför att de vetenskapsmän som deltog i ett internationellt forskningsprojekt (Bertil Kuhlemann ordf och undertecknad sekr), där URD-systemet skulle bli en av hörnstenarna, inte arbetade seriöst nog – enligt min mening. Det gick bra att komma med vackra ord vid konferenser, men till praktisk handling gick man aldrig. Därför slutade jag.

Den grund som HB:s artikel vilar på saknar som vi nu har sett verklighetsförankring samt är inte seriös ur vetenskaplig synpunkt. Den kan därför inte beaktas av den som gör anspråk på att vara aldrig så litet saklig.

Vad AVSIKTEN/MOTIVET med artikeln är vet bara HB själv. Jag avstår från spekulationer.

Ytterligare felaktigheter finns men av utrymmesskal avstår jag från att ta upp dem nu. Skulle ett starkt önskemål uppstå från läsekretsen att få även dem belysta så står jag gärna till tjänst.

Det finns en rad händelser vilka helt eller delvis är obekanta för HB, men där Sten Lindgren förutsagt uppdykandet av UFO-fenomen och där undertecknad varit med. Eftersom dessa händelser är sanna, dvs de har utspelat sig på det sätt som beskrivits, så står jag

för dem offentligt. Orsaken/upphovet till dem kan jag självfallet inte uttala mig om. Var och en må spekulera allt efter läggning.

En intressant händelse är den jag omtalade redan i min bok (1973) och där jag beskrev en observationskväll där tre grupper fanns på var sin plats runt Stockholm. Bakgrunden till genomförandet av denna obs-kväll har tills nu varit känt bara för Sten och mig. Jag avslöjar den först nu och utan Stens specifika godkännande. Eftersom han beslutat sig för att offentliggöra sina personliga erfarenheter inom UFO-området utgår jag från att han inte har något emot det jag nu kommer att avslöja.

Upprinnelsen var att vi ansåg vissa "kontaktpersoner" vara för tystlåtna. Vi ville ha mer information. Vi hade börjat tvivla på värdet/nyttan av det vi gjorde och funderade på att helt sluta med vårt engagement i UFO-saken. Vi beslöt oss dock för att "ge UFO en chans". Om inget skulle hända den kvällen och som var av tillräckligt signifikant natur, så skulle vi sluta (dvs närobservationer som inte på något sätt kan hänföras till konventionella fenomen såsom flyg, satelliter, meteoriter m m). Alla grupperna var överens om att inte stanna längre än 1 1/2 timme (22–22.30). Vad som hände framgår delvis av boken. Alla i min grupp iaktog och uppfattade skeendena på samma sätt (konstaterat vid efterkontroll). Utom det sista som jag delvis var ensam om. Vi (dvs Sten och jag) tolkade resultatet av kvällens händelser som att vi skulle fortsätta med vårt UFO-arbete. Rätt eller fel? Vem vet?

Till sist: att på HB:s vis raljera över människors sökande efter kunskap om verkligheten är icke-konstruktivt. Att söka och ibland hitta blindspår eller inte söka alls? Med hjälp av vilka metoder kan man söka? Hur vet man att det funna är verklighet och inte en misstolkning?

Att söka innebär just att sträcka sig utanför sitt normala revir och där saknar man fasta positioner att referera till. Just däri ligger svårigheten.

Att inte söka är enligt min uppfattning att visa på verklig rädsla, osäkerhet och behovet av att hålla en auktoritet i handen. Själv föredrar jag att välla undan alla stenar som kommer i min väg och inte förkasta någonting förrän det visat sig vara falskt, dvs ej med verkligheten överensstämmande.

Frågorna måste dock ställas så att svaren blir entydiga.

Albert Einstein lär ha sagt: "Fantasi är viktigare än kunskap."

Lena Kristina Tuulses wäxthusidé skjuter skott runt om i landet

Mona Sundquist

Hon står mitt uppe i planeringen av livsinspirationsveckor och en indiansommar på Väddö vid Ålands hav norr om Stockholm. Hon har kurser och föredrag inbokade i Estland, USA, Hawaii och Indien under året. Hon är gymnastikdirektör, psykolog och miljövärdare (det sistnämnda ämnet har hon ambitiöst lärt sig på Chalmers i Göteborg).

Lena Kristina Tuulse heter hon, kvinnan som håller på att bygga upp en hel by kring sin gård Wäxthuset – med människor som, liksom hon, är besjälade av positiva framtidsvisioner.

– Här vill vi praktiskt visa att ett alternativt samhälle kan fungera. Vi har en funktion som vårdnadshavare av jorden! Vi brukar jorden tillsammans, återupptäcker gammal, glömd visdom, lär oss enkelhet, äter sunt och lever sunt.

Storfamilj

På Wäxthuset lever alla tillsammans i en storfamilj:

– Det är väldigt viktigt. Här får vi dagligen arbeta med att vara ärliga mot varandra, att inte förminska andra människors värde, att förlåta, se det goda hos alla vi är tillsammans med.

– Hela min verksamhet handlar om att få människor att se att de kan spela en mycket större roll än de tror, att de har ansvar för sina egna liv. I den pro-

cessen är det bra att växa i den trygga atmosfär som vi har här på wäxthuset. Då kan man vara öppen för alla sina känslor. Hur man än mår kan man prata om det – och ändå bli mottagen och accepterad.

I Guds tjänst

Lena Kristina rör sig lika hemtamt i styrelserummet på ett storföretag som i en svensk, rysk eller amerikansk TV-studio. Och man kan likaväl hitta henne hos någon ensam medmänniska som i en pressad situation får stöd, uppmuntran och värme av henne.

Tillsammans med sin make Toomas Tuulse – arkitekt och tonsättare – har hon byggt upp Wäxthuset på Väddö. Med det som förebild har nya wäxthus och nätverk vuxit fram på ett fyrtiotal platser runt om i landet.

Hon gav sitt liv i Guds tjänst hos mästaren Babaji i Indien efter att tidigare ha varit en tvivlare. Som sina inspirationskällor nämner hon Gandhi, Jesus, moder Theresa och Martin Luther King:

– Jag ser gärna olika religioner som varierande dialekter, förklarar hon. Och jag vill vara en brygga mellan dem, visa att den inre, äkta kärnan är väldigt lika oavsett trossystem.

Hennes man tjänstgör som kantor i Väddö kyrka. Själv önskar hon en förnyelse och en mera levande gudstjänstform:

– Det finns så lite i ritualen som verkligen tillåter dig att lära känna Gud inom dig själv, förklarar hon.

Hittade svaren

I sin nyutkomna bok "Livslust" (Energica) skriver hon om sina "förfärliga ungdomsår" och tecknar bilden av en ensam, ledsen och förtvivlad tonåring.

För tjugo år sedan började hon sitt sökande och frågade inför olika företagsbesök som hon mötte i det omtumlande svenska 70-talet: "Hur ska jag kunna må bra, hur ska jag finna inre harmoni?"

– Allteftersom jag hittade svaren ville jag ge dem vidare till andra, säger hon. Jag var utbildad psykolog och terapeut, och jag sökte mig fram till vägar att läka människor invärtes.

Som många andra barn hade hon kontroverser med sin mamma, som förestod en garnaaffär i Vänersborg. På senare år har de hittat tillbaka till varandra igen:

– Vi har gått i blåbärsskogen tillsammans och pratat om våra mammor utan att hon tänkt på att jag har pratat om henne...

I dag känner hon sig ganska färdig med sin egen personliga process – och arbetar vidare med bland annat freds- och miljöfrågor. Hennes företagskurser – som hon håller i privata företag, banker och statliga verk – går under namnet Wäxthuset Management.

Lena Kristina Tuulse: – Varje människa kan spela en större roll än hon tror.

Och att yngste sonen Josef föddes inför tjugo personer som storfamiljen på Väddö bestod av, verkar förstås också passa väl in i Lena Kristinas tillvaro:

– Han föddes i ett internationellt sammanhang. Gästerna kom från bland annat USA, Polen och Norge, minns hon.

Indiansommar

Om nu någon undrar vad en "indiansommar" vid Ålands havets strand kan var för något, avslöjar Lena Kristina en del av inslagen:

– Vi går tillsammans in i en svett-hydd (sweat lodge kallas den på amerikanska) med glödande stenar i mitten. Där talar vi till "the Great Spirit" och utför indianceremonier för jordens helande och för att själva förlåta och befria oss från skuld.

Det är ett sätt att på Wäxthuset hitta fram till ljuset och kärleken inom sig:

– Vi vill vara en motvikt till avståndstagande, kylighet och konkurrens. Wäxthuset är, som namnet anger, ett ställe med lite varmare klimat och lite bättre livsbetingelser. Här kan vi växa tillsammans.

– Jag jobbar inom företag som förstår att satsa på personalutveckling, påpekar hon. Och människor är nyfikna i dag, de tar gärna till sig nya idéer.

Förbered förlossningen

Det finns för övrigt få områden i mänskligt liv som Lena Kristina inte engagerar sig i. Likaväl som hon lär ut framgångsrikt företagande kan hon rikta sig till blivande föräldrar och tipsa dem att "tala med barnet i magen och sjunga för det".

De ofödda barnen är nämligen medvetna om vad som sker omkring dem och har en relation med mamman ända från befruktningsoögonblicket, förklarar

hon.

Ett utmärkt sätt att förbereda förlossningen är att ägna sig åt frigörande andning. Det är en andningsteknik, med rötter djupt ned i gammal österländsk visdom, som Lena Kristina under senare år använt som sin främsta arbetsmetod. Det är en snabb, enkel och vänlig väg att lösa upp djupa känslospänningar. Och det är inget konstigt med den, försäkrar hon:

– Ta ett djupt andetag och känn hur mycket bättre du mår...

Att båda hennes barn, Johanna och Josef, fötts hemma på Wäxthuset verkar snarast naturligt:

– Att föda hemma gav min man och mig möjlighet att dela alla upplevelser, förklarar hon.

Andas för att må bra!

Anitha Magnusson

I en hälsokostaffär här i Karlstad fann jag reklam för *frigörande andning*. Jag blev nyfiken, tänkte att det kanske vore något för mej och beslöt mej för att gå på ett introduktionsföredrag, som Björn Jungeröd skulle hålla.

Senare berättade Björn för mej att han bland åhörarna iakttagit en kvinna

som hade sett väldigt skeptisk ut – jag – och i sitt sinne undrat hur han skulle kunna övertyga henne om att frigörande andning var något bra.

Men efter en stund kände jag att det där med andningen kunde vara rätt för mej. Jag hade ju hört och läst tidigare om de där djupa andetag, som hade

gett så positiva resultat. Och Björn såg så lycklig ut i ögonen och hade en så underbart leende mun! Min önskan är ju att få le litet mer, vara litet mer glad, för jag är melankoliskt lagt.

Så jag anmälde mej till kursen. På lördag morgon klockan nio började vi. Andningspedagogen Rigmor Karlsson välkomnade oss sju elever. Hennes man Rolf, liksom sin hustru med fin utstrålning, skötte serveringen; han gick där som en hustomte och såg till att vi hade kex och smörgås, frukt, te och juice. Björn Jungeröd var också där.

Efter inledande förklaringar skulle vi börja andas. Vi delades in i par: den ena skulle ligga ner, medan den andra satt bakom och höll ett vakande öga och öra på den som andades.

Den här metoden går till så att man gör en djup, kraftig inandning, och därefter en harmonisk och fridfull utandning – och just som man är färdig med utandningen, drar man in kraftigt igen, utan paus.

Rigmor och Björn gick runt och kontrollerade att vi alla gjorde rätt; om något var fel, viskade Rigmor det försiktigt i örat och gav en smekning på kinden, eller också höll hon bara en hand över bröstet, så att man fick en underbar trygghetskänsla. Björn smög omkring och bara "var"; ibland satte han sej och gav litet massage på fötterna, smekte en över axlarna och la en hand på pannan.

Jag var först i mitt par att andas; min kursgodvän Berit satt vid min sida i en och en halv timme som ett stöd, och höll mig ibland i handen. Småningom kände jag att något började hända, armarna "försvann", liksom benen, och jag kände att jag frös väldigt om fötterna; plötsligt var någon där och masserade dem försiktigt; efteråt fick jag veta att det var Björn. Tack Björn!

Plötsligt hade det gått en och en halv timme. Det förvånade mig oerhört att

Anitha Magnusson

tiden kunde gå så fort när man andades. Men så hände något i mej; jag började plötsligt gråta väldigt. Då kom Rigmor och satte sej bakom mej och talade lugnande och uppmanade mej att andas lugnt. Men jag var väldigt, väldigt ledsen – vet inte varför. Men jag fick tröst, och min andning slutade i lugn och harmoni.

Efter en runda ut i köket hos "tomten" blev det Berits tur att andas. Hon andades så fint hela tiden och såg helt lycklig ut i en och en halv timme. Det såg ut som om hon svävade på moln. Jag riktigt njöt av att se henne ligga där. Ibland kunde hon glömma bort att andas, och jag gav henne då en smekning över hakan eller ett litet tryck över bröstet så att hon skulle förstå att hon inte bara skulle ligga där och lata sej...

När alla andats färdigt, var det dags för "tomtens" mat, en underbar vegetarisk rätt. Vi talade i munnen på varandra, och sen satte vi oss ner i en ring och pratade ännu mera om dagen tills klockan blev så mycket att vi måste skiljas åt. Vi gick väldigt lyckliga hem, åtminstone jag. Jag kände en stor frid inombords den kvällen, men sömnen ville inte infinna sej på natten, utan jag låg och funderade; flera gånger kom jag på mej med att ligga och le i sängen.

På söndagen upprepades proceduren; men nu var det Berit som andades först. Hon andades lika lugnt och fint som dagen innan, och hon hade – fick jag veta sen – samma underbara upplevelser. Medan jag satt och tittade på henne och på de andra kursdeltagarna, fick jag hos två stycken se just en sådan reaktion som jag haft på lördan. Det kändes skönt att det inte bara var jag som reagerade så.

För min del kom den där våldsamma reaktionen inte den andra dagen. Jag kände mej mer avslappad; men samma bortdomning av händer och fötter, och samma omtanke från Björn och Rigmor. När en timme hade gått, kände jag en underbar frid inombords. Det var som om ljus och luft kom in i hjärnan vid vänster tinning och tog bort den huvudvärk som jag hade haft en tid. Jag kände hur glädjetårar trillade över mina kinder, och jag skämdes över detta. Björn var ovanför huvudet på mej, höll mina händer och torkade mina tårar. Till min glädje sa han – vilket gjorde mej ännu mer lycklig – att det inte finns något så underbart som att få torka andras tårar, "det fyller mej med sådan värme, för jag längtar själv efter att få gråta, när jag gör frigörande andning".

Efteråt satte vi oss i en ring och be-

rättade om hur det varit. Jag ville att detta inte skulle ta slut, så jag beslutade mej för att komma tillbaka på måndag, då elever som varit med tidigare, skulle andas.

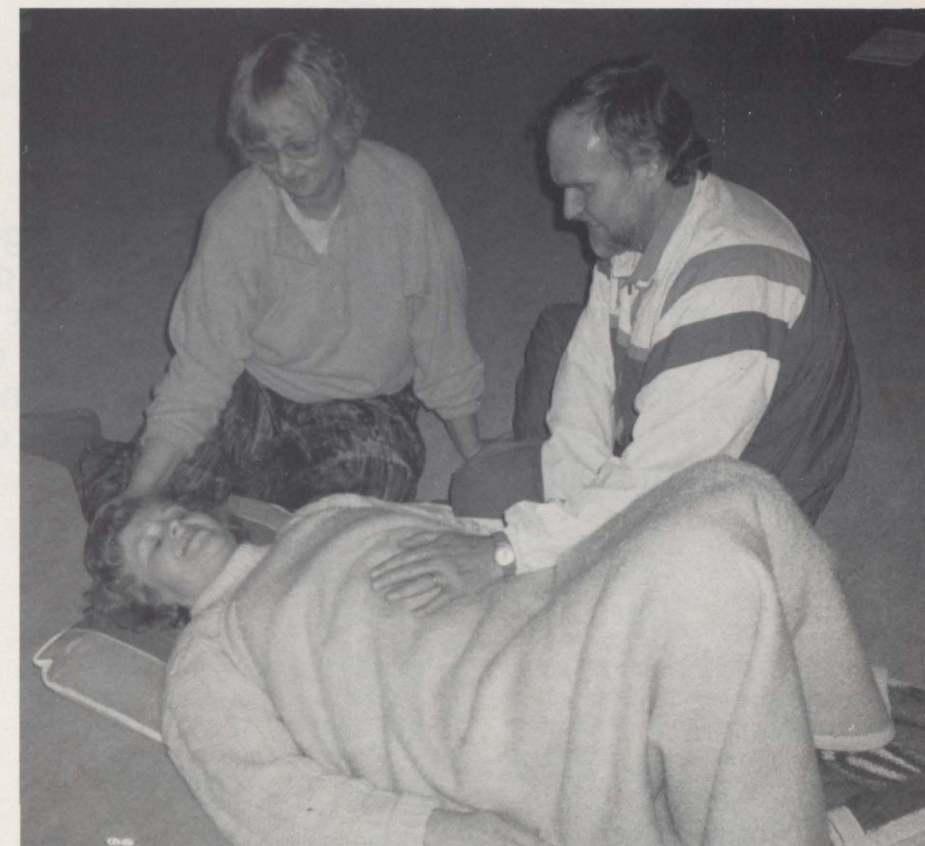
Sedan har jag fortsatt att andas hos Rigmor och Björn varannan måndag.

Jag tycker att frigörande andning har gett mej mycket. Jag vet ju inte hur det kommer att kännas om ett halvår, men nu känner jag mej mera behagligt lugn

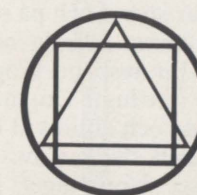
än på länge.

Rigmor och Björn lärde oss också att om man känner att man är på väg in i det gamla mönstret igen, så kan man ta fyra korta andetag och det femte långt och hålla på så till tjugo andetag. Så har jag gjort varje dag, och jag tycker det hjälper.

Om det är så här enkelt att må bra inombords, så är det toppen!

Rigmor och Björn med en elev.

Vad är Rosenkorset?

LECTORIUM ROSICRUCIANUM, Det Gyllene Rosenkorsets Internationella Skola förmedlar i vår tid den Universella Befrielseläran om Transfigurationens process. Denna skola vänder sig till de människor som känner att det förutom den kända världen måste finnas något annat, och som längtar efter detta Gudomliga andra. För dessa visar LECTORIUM ROSICRUCIANUM en praktisk väg som först leder till djup självkännedom, till en upplevelse av vårt jagbundna medvetande som binder oss till materien och sätter gränser för vår frihet. Målet för Lectorium Rosicrucianum är dock inte enbart filosofisk undervisning om människan och hennes kosmiska väsen, om hennes varifrån och varthän, utan även om hennes strukturella förnyelse till ande, själ och kropp. Denna förändringens väg försöker Lectorium Rosicrucianum omsätta i gärning över hela världen.

Information om Rosenkorsets Lära och Mål kan fås genom:

LECTORIUM ROSICRUCIANUM
Bergsrådsvägen 92
121 58 JOHANNESHOV

Avslappning – njut av livet

Bengt Petersen

Det är svårt att slappna av, säger en del människor. Nej, det är i själva verket det lättaste och det enklaste av allt. Men vi har en otrolig förmåga att försvåra och krångla till det mesta. Ingen människa föds spänd. Det man lär vid avslappningen är att återerövra en färdighet som man tidigare ägt.

Jag kan slappna av om jag verkligen anstränger mig, sa en av mina kursdeltagare en gång. Ansträngning är faktiskt motsatsen till avslappning. Ju mer man försöker, anstränger sig, ju starkare vilja man mobiliserar, desto svårare blir det. Om man vill ligga sömnlös en natt ska man anstränga sig av alla sina krafter för att somna...

Hemligheten är att inte försöka för mycket, att släppa alla krav och överlämna sig åt kroppens egen ursprungliga visdom. Den bästa mentala inställningen är att helt enkelt vara totalt nollställd och göra ingenting. Bara vara...

Med tanke på hur överaktiva många människor är i dag så är denna form av passivitet desto viktigare.

Avslappning är bäst att öva när man kan ligga på golvet, gärna på en lagom mjuk madrass. Man bör lära sig en metod att slappna av i sin kropp bit för bit. Det kan ta tid innan man uppnått en hög grad av avslappning. Till slut kan avslappningen bli till en livsstil där man i sitt dagliga liv undviker alla onödiga spänningar. Det bästa sättet att lära sig avslappning är att gå en kurs

under kompetent ledning. Att lära sig med hjälp av ett kassetband kan gå i nödfall. Men det är mycket värdefullt att få personlig vägledning samt att få tillfälle att utbyta erfarenheter i en grupp.

Avslappning är inget universalmedel som hjälper mot allt, men kan sägas bilda en meningsfull helhet tillsammans med motion och näringsrik kost. Som de flesta vet numera hänger kropp och själ samman och påverkar varandra. När man är spänd och på sin vakt är också musklerna spända och beredda till aktion. En avspänd kropp medför en känsla av inre lugn. Om man ständigt är på sin vakt och alltid vill ha kontroll är det svårt att slappna av.

Det gäller att våga släppa taget, ge efter, sjunka ner... Smärta, trötthet och stress är varningssignaler att vi drivit vår kropp för långt. Om vi ändå fortsätter utan att lyssna till dessa signaler kan det leda till någon form av sjukdom.

Att uppöva en känsla av lyhördhet inför det oerhört finstämda konstverk som människokroppen är torde vara bland det väsentligaste i livet. Du som läser detta, uppmärksamma din kropp just nu. Dina axlar är kanske spända

och du kutar kanske med ryggen eller biter ihop tänderna.

Betrakta människorna i din omgivning och iakttag hur de ofta spänner hela kroppen för att utföra ett enkelt arbete. Det är alla onödiga spänningar som tar kraft och energi ifrån oss och som gör att vi fort blir uttröttade. Men om man säger sig inte ha tid att öva avslappning betyder det att behovet ännu inte är tillräckligt stort. Faktum är att man genom avslappning lär sig att utnyttja tiden bättre.

Det mentala tillståndet under avslappning brukar kallas regression, vilket är ett mera enkelt och ursprungligt tillstånd. Det kännetecknas av att man blir mindre uppmärksam och kritisk. Alla oroliga och ibland tvångsmässiga tankar försvinner inte på en gång, kanske aldrig. Men de kommer på så långt avstånd att man undviker att engagera sig i dem. "När tankarnas upprörda hav lägger sig till ro, kan det som ligger under och bakom dem nå upp till ytan; när skyarna fördelar sig och upplöses i den blå luften, kan solens strålar nå ner till jorden", skriver den danske författaren Hohlenberg i sin bok Yoga.

Fysiska och psykiska spänningar

Bengt Petersen

kan kallas för bunden energi. Om man lösgör dessa spänningar, frigörs energi och man får mera tillgång till sig själv. Det är som att kasta bort tunga stenar som man burit på. När man är spänd, orolig och stressad förstöras man gärna upp saker och ting. Man kan också bli så blockerad att man inte ser de lösningar som finns. Vid avslappning återfår allt sina rätta proportioner, energi frigörs och kreativa idéer kan dyka upp.

Människor av i dag är oerhört splittade, ska göra flera saker samtidigt och har uppenbara svårigheter att koncentrera sig.

En indisk vis man liknade den västerländska människans tanke vid en berusad apa, som är biten i benet av en skorpion och besatt av en djävul. Du som läser detta kan själv kontrollera din koncentrationsförmåga genom att sätta dig till rätta, blunda och tyst upprepa ordet lugn inom dig i ca fem minuter. Förmodligen börjar du efter några sekunder tänka på tex vad du ska äta till middag. Det är något som är fel med att det är tankarna som styr oss och inte tvärtom. Efter en tids övningar i avslappning kan man emellertid lära sig att få mera kontroll över sin tankeverksamhet.

En gammal gumma sa en gång att det viktiga är inte hur man har det utan hur man tar det. Det är alltså ens egen livsattityd som det gäller. Även om svårigheter alltid kommer att finnas så är det hur man möter dem som är det avgörande. Ett kinesiskt ordspråk lyder: Du kan inte hindra sorgens fåglar att flyga över ditt huvud, men du kan hindra dem från att bygga bo i ditt hår. Detta gäller även för orons och stressens fåglar. Man kan se på alla stela kroppar och granitkäkar hur människor släpar med sig sina bekymmer. Utan inre lugn och harmoni kommer livet att till slut kännas väldigt tungt och yttligt. Man kommer att känna sig otillfredsställd och blir offer för falska illusioner.

Med lugn och harmoni kan vi fatta mogna och genomtänkta beslut, och vi kommer att leva livet i vår egen och inte i omgivningens takt.

Någon kanske tycker att det är egoistiskt att tänka på sitt eget välbefinnande när världen ser ut som den gör. Det visar i så fall hur fjärran vi är från verklig visdom. Det allra viktigaste är att först sopa rent framför sin egen dörr.

Om vi själva är i fysisk och psykisk obalans och ändå försöker hjälpa andra kan det sluta med att båda går vilse. Om man har ett inre lugn blir man mer klarsynt och har således lättare att göra

något för andra. En människa som nått mycket långt i sin inre utveckling påverkar andra positivt bara genom sin närvaro.

Min vision är att alla i samhället ska kunna få tillgång till allt det positiva som avslappningen kan ge. Den avslappning som förekommit i skolan har givit mycket positiva effekter. Mycket skulle kunna bli bättre på våra arbets-

platser och inom vården om detta blev verklighet. Allt är att vinna och inget att förlora med ett mer avspänt samhälle.

Avslappning är egentligen inte till för att bota sjukdomar, även om det visst kan förekomma spontan tillfriskning. Avslappning är en viktig del av livskvalité där målet är att njuta av livet.

Illustration: Maria Jern Davidsson

En Messias premisser

En historisk rekonstruktion, grundad på många pusselbitar

Siwert Aldenryd

Jesus från Nasaret: ett av historiens mer remarkabla levnadsöden. Ännu i dessa dagar trolld binder han människor ur alla läger med sin karisma. Han går till och med och vinner en omröstning – blev härom året den intellektuella amerikanskans Idealman! På vägen besegrar han både muskelbyggare, skådespelare och presidenten själv! Han gjorde ett outplånligt intryck redan på sin samtid genom en extremt uppskruvad idealism, förkastade sedvänjor i samma takt som han stötte på dem: "Låt de döda begrava sina döda och följ mig!"

Vad menade han, vad höll han på med egentligen, under sin korta tid som kringvandrande predikant? Av hävd är de nytestamentliga evangelierna de enda vittnesbörd vi äger, och ändå skiftar där svaret, beroende på vilket vi läser. Samma tal av Jesus dyker t ex upp både hos Matteus och Lukas, men den förste låter Jesus leverera det från toppen av ett berg, medan den andre placerar talaren i jämnhöjd med sina åhörare ute på en slätt. Den här egenomligheten har förklarats med att talet representerar en Jesustradition som författarna givit en litterär inramning. Samtidigt röjer de sin egen attityd till vem Jesus var och vad han ville. Den judiske författare som ligger bakom Matteus evangelium, ser tydligen Jesus som en ny laggivare. Lik en Moses placerar han på bergets topp. Den grekiske författaren bakom Lukas ser istället Jesus som en socialt verksam kraft, mitt ibland sina medmänniskor. Det här är tolkande vinklingar av Jesus göranden och låtanden som inte direkt

Siwert Aldenryd

underlättar i våra försök att förstå mannens egna avsikter.

De fyra evangelisterna enas dock på en punkt: Jesus tilldelas rollen av oskyldigt offrad gudason i en tragedi där det mest påfallande är inramningen av mänsklig otillräcklighet, feghet och till och med svekfullhet. I ett sådant klimat faller slutligen även gudasonen till föga, och hans sista ord i livet är en fråga: "Min Gud, varför har du övergivit mig?" Johannesevangeliet röjer ett tydligt stänk av bitterhet – "varför förstod de inte vår lärare, varför tog de inte emot honom?". Men vår historia har ofta upplevt frontalkollisionen mellan en mytisk och en rationalistisk tolkning av tillvaron. Jesus öde är en stående möjlighet för alla som söker bana ny väg. Roms herravälde över Palestina var grundat på strikt realpolitiska avgöranden medan Jesus distinkt såg tillvaron genom ett mytiskt mönster. Ja, så avvikande var hans världsbild att han helt enkelt inte hade speciellt mycket att säga stora rådet där han stod, åtalad bl a för att ha uppmuntrat folket till åsidosättande av sin skatteplikt (Luk 23:2). Vad kunde han för övrigt ha sagt, när hela hans utgångspunkt var att man inte skulle samla skatter på jorden? Jesus faller här på sin radikalitet, och i rättssalen är det kontrasten mellan det ideal han har, och den faktiska situationen, som förstummar honom.

Säkerligen hade han inte alls upplevt sig som någon subversiv samhällsombudstörare. Drivkraften hade varit vissheten att representera det medvetande han kallade för "himmelriket". Läran om den pånyttfödda människan var knappast något som han plockat upp ur sin samtids resignation. Jesus levde bland ett hårt provat folk som inte längre förmådde tro att Gud sände kraft och ledning via profeter, än mindre att den vanliga människan var en gud i vardande. Judisk religiositet hade redan börjat förkrympa till ett pedantiskt uppfyllande av rituella observanser. I detta sakernas tillstånd kliver han fram, med upplevelsen att vara djupt involverad i ett kosmiskt krigsdrama. Striden står mellan den onda änglafursten – i besittning av den innevarande tidsåldern – och den makt som just söker initiera den nya eran. Ja, han är inte bara inblandad i en eons stökiga övergång i en annan, han är dessutom *själva dörren* till det nya – den mänskliga agenten för den nya tidens furste. Ur det kosmologiska perspektiv han inhämtat, står det helt klart att han befinner sig i en historiskt unik ödesposition. Här finns bara *ett* att göra: släppa så många som möjligt igenom sig, in i

himmelriket! Med retorik, mirakel och undervisning försöker han förmedla den förlösande aha-upplevelsen till sin samtid och ge en aning om ett *nytt mänskligt medvetandetillstånd*.

Slutet på hans predikargärning blir en dödsdom. Åtalad och dömd som falsk magiker och antiromersk spåman hängs han upp på ett kors att dö. Till Albert Schweitzers misstanke att den unge Jesus förfördes av messiasmotivet och indirekt drev sig mot det martyriskt självmordet måste vi lägga en fråga: Var fann han i så fall impulserna till denna vandringsväg? På egen hand, till följd av någon psykisk instabilitet? Nja, den nya historien om Jesus – grundad på några sensationella skriftfynd – vet bättre än så.

Jesus tidigaste anhängare lade grunden till den mäktigaste personkult som världen har skådat. Kristendomens Jesusbild blev snart nog den av en enda mans verk, en bild helt avskalad historiskt kringmaterial. Jesus imponerande nytänkande kring människans inneboende möjligheter var på glid redan med den andra författargenerationen till nuvarande Lukas- och Matteusevangeliet.¹ Behovet av en gudomlig centralgestalt trängde snart ut Jesus *läror* ur fokus. Paulus uppmaning åt envar att arbeta på sin frälsning vek av mot fromma spekulationer över den kosmiska Kristus kroppen. Energin lades på att säkerställa sammanhanget mellan människan Jesus och hans inneboende gudsnatur. Oändliga kyrkostriker följde. Självklart saknade nu Jesus historiska inramning allt intresse...

Men att "ingen mänska står allena" har – efter två skriftfynd under vårt århundrade – visat sig också gälla Jesus. Först påträffades det kättarkristna Nag Hammadi-biblioteket i en egyptisk åker 1945, och inte långt därefter de judisk-sekteristiska (esseiska) dödahavsrullarna i Israel 1947. De israelitiska dokumenten skrevs mellan ungefär 150 f Kr och några årtionden in i vår tideräkning. De egyptiska handskrifterna dateras till omkring det första till det femte århundradet.

På 400-talet förbjöd Rom de kristna i Egypten att läsa annat än "godkänd" litteratur. I det läget begravde munkarna vid Nag Hammadi hellre sina skrifter än såg dem brännas. Något liknande hade hänt i Palestina. Där hade dödahavssekten gömt sina heliga skrifter i närliggande grottor i samband med ett judiskt uppror mot romarna. Det var framsynt, för strax därpå vände överheten sina trupper mot munkklostret vid Qumran. Det var därifrån lärorna om ett nytt messianskt rike *fortfarande* spreds, trots att orosmomentet Jesus

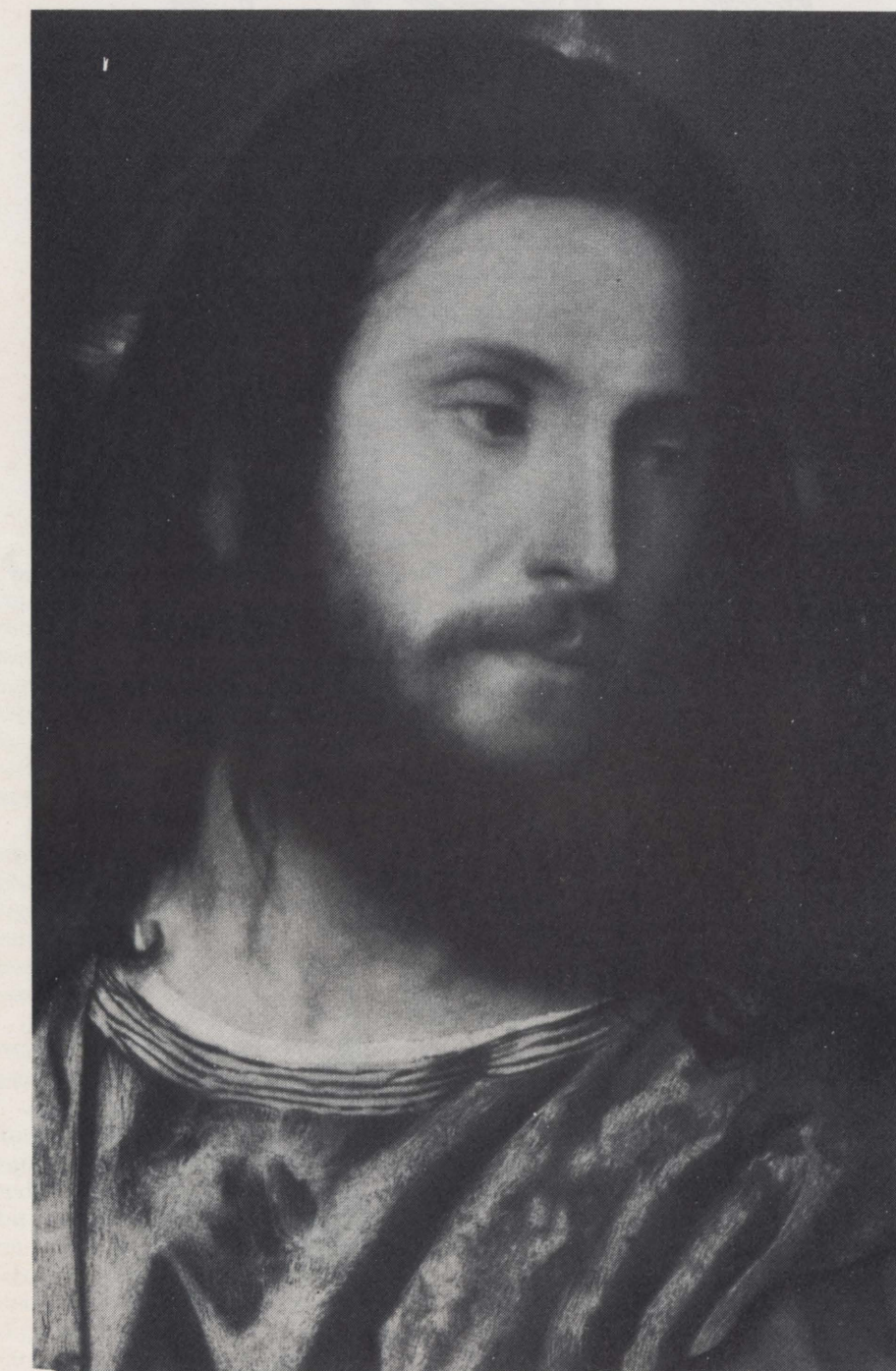
hade eliminerats flera årtionden tidigare. Två år senare – år 70 – jämnade romarna Jerusalems tempel med marken. Det var en undergångens tid för judarna, precis som dödahavssekten länge ansett.

Det intressanta med Nag Hammadi-fyndet i det här sammanhanget är att vissa traditioner från esséersekten vid Döda havet tycks ha bevarats i den tidiga egyptiska kristendomen. Med hjälp av den här bryggan mellan Jesus hemland och hans efterföljare i Egypten är det nu möjligt att tydligare än någonsin se det ideologiska klimat som Jesus föddes in i. Han verkar dessutom på det hela taget att ha förmedlat denna ideologi till sin lilla församling, de första kristna. Ledtrådarna till Jesus närmaste omgivning pekar alla – som författaren Göran Tunström i boken Ökenbrevet så riktigt antytt – i riktning mot esséersekten i dödahavsregionen!

Redan under 1800-talet såg klarsynta forskare sambandet mellan Jesus, hans urkristna rörelse och det judiska esséersamfundet. Den kopplingen har knappast försvagats genom upptäckten av Qumranskrifterna. Problemet är, hävdade den judiske historikern Hugh Schonfield för några år sedan, att forskarna är så låsta av den kristna doktrinen att de är oförmögna till den omskrivning av kyrkans tidigaste historia som nu är motiverad.² 1800-talsforskarna hade tillgång till blott tre antika skriftställare och deras noteringar om esséerna. Där fick de uppgifter om samfundets livsmönster som var påtagligt lika den första kristendomens. Med dödahavsfynden finns nu också möjligheten att rekonstruera esséernas föreställningsvärld och teologi. Nu är parallellerna med Jesus kosmiska vision bestickande.

Kyrkan var i sin upptakt nära att utsluta Johannesevangeliet som opålitligt och kätterskt, men där ser vi nu mer av den urkristna doktrinen än i något av de andra, eller rättare sagt, mer av den esseiska doktrinen – *med* de revideringar som Jesus liv och gärning påbjöd. Det är i Johannesevangeliet som någon framkastar en fråga till Jesus: "Vem är egentligen denna Människoson du går omkring och pratar om?" (Joh 12:34–36). Jesus för då menande sina händer mot åhörarna själva och säger: "Gå *ni* i ljuset medan *ni* har det hos er, så att *ni* blir Ljusets Söner!" Det var esséerna som internt kallade sig Ljusets Söner (Ordensregeln, kolumn III). Vad samfundsmedlemmarna redan var, det hoppades Jesus att alla som engagerade sig i det andliga adlandet skulle kunna bli!

Historikern Josefus angav under det

första århundradet att esséerna var cirka 4 000 till antalet. Eftersom han själv varit medlem av lägre grad under en tid, visste han berättat att medlemmarna var spridda över hela landet i kollektiva boendeformer. Den grupp som vistades ute i dödhavsregionen, var en elittrupp. Under självpåtagen askes och meditativa ansträngningar sökte dessa människor hålla kanalerna öppna till den Gud som Israel, i synnerhet det korrumperade prästerskapet i Jerusalem, hade avfallit från. Dödhavsgruppen kallade sig Zadoks Söner – rättfärdighetens avkomma. Dessa omutliga sekterister hedrade sannfärdighet till sådan grad att de enligt Josefus inte behövde svära ed inför konung Herodes, vilket var något enastående. Vi erinrar oss att Jesus i sin bergspredikan fäller orden: "Du ska inte svära någon ed alls, inte vid Himmelen, ty den är Guds tron, och inte vid Jorden, ty den är Hans fotapall" (Matt 5:34–35). De här orden från Jesus är långt ifrån så nydanande som man i kristna led tagit för givet. I en esséisk regelsamling för Damaskusgruppen kan vi äse den ursprungliga och mer kortfattade versionen:³

"Han skall ej svära vid... (Guds onämnbare Namn)

Ej heller vid A L (Elohim)

Ej heller vid A D (Adonai)

(Damaskusregeln, kolumn XIV–XV.)

Jesus står som synes stadigt i den esséiska idétraditionen. Var han inte Ledaren själv, så måste han åtminstone ha varit en ledargestalt i denna rörelse. Hela deras inriktning var mot ett så helgat kollektiv att Messias skulle nedstiga inom dess led. Det finns, som vi ska se, mycket som talar för att dessa messianister fann sin utvalde i Jesus. Esséerna var i egna ögon det nya Israel som Gud förbundit sig med efter exilen i Babylon, den trofasta resten med lagen skriven i hjärtat. Och naturligtvis, de kallade sig "de heliga" och "de fattiga", benämningar vi har trott vara specifikt kristna.

Esséerna var ofattbart fatalistiska. I deras synsätt var tillvaron ett predestinerat drama, där alla deltagare tilldelats sin egen blandning av de kosmiska krafterna "Ljus" och "Mörker". Ned till minsta födelsemärke var vi präglade av förutbestämmelsens hand. Eftersom esséerna ägde nycklarna till himmelrikets mysterier, visste de vart kraftmätningarna mellan Ljuset och Mörkret skulle leda. Mänskligheten var på väg in i den messianska eran och det var esséerna som genom att bereda en väg för Herren fullgjorde sin del i det kosmiskt-mänskliga dramat. San-

nolikt såg man sig som arvtagare av den insikt i världsfrälsningsplanen som den övernaturlige prästen Melkizedek skulle ha delgivit fader Abraham, långt tillbaka i tiden. När Messias väl anlant, var det hans uppgift att ge den exakta uppläggningsplanen av det heliga krig som då stundade. Gruppen var extremt hemlighetsfull och vakade noga över sina inre angelägenheter: "Mästaren skall bereda väg i enlighet med (sökarens) renhet och förståelse; *älska* och *hata* efter samma princip; dölja läran för Lögnens barn och förmedla sann kunskap till dem som valt Vägen." Ställ dessa esséiska regler för sina "Mästare" mot följande ord av Jesus – effekten uteblir inte: "Ni, (mina förtrogna), har fått veta Guds rikes mysterier, men för dem som står utanför är allt bara liknelser, för att de ska se med sina ögon utan att se, och höra med sina öron utan att förstå, så att de inte omvänder sig och får förlåtelse". (Ordensregeln, kolumn IX, resp Mark 4:10–12.) Detta är kärva ord! Det är helt klart att vi hos Markus ser ett exempel på Jesus i sin funktion som Mästare, "älskande och hatande" lika hjärtligt. Den romantiska bilden av den gode Jesus saknar helt stöd i evangelierna. Hans påtagligt hårda och oförsonliga sida finner lätt sin förklaring i esséernas svart-vita världsbild: Ljus eller mörker och knappast något däremellan!

Invid i "himmelrikets mysterier" hade en avancerad essé tillgång till flera ockulta metoder. Dödhavsrollarna låter oss blott ana existensen av dessa läror. Förmodligen traderades de i huvudsak muntligen. En gren av den esséiska visheten var en grundlig kännedom om växters och mineralers helande egenskaper. Att evangeliernas Jesus sysslar påfallande mycket med helande är helt i linje med esséer-inriktningen. Mer fascinerande är kanske John Allegros upptäckter kring en oansenlig pergamentbit från en av dödhavsgrotterna.⁴ Texten var skriven på ett chiffer som Allegro först fick lösa, och den visade sig vara ett behandlingsmeddelande om några individer under medicinsk omvårdnad. Meddelandet var adresserat till en viss Kaiafa. Det var här Allegro reagerade. Ordet "kaiafa" är sannolikt en dialektal variant på "kefa" som vi känner igen som lärjungen Simons tillnamn. Hos esséerna är det en titel på en mycket viktig funktionär. Kefa var människo-synaren, examinatoren i rörelsen, med uppgift att skarpögt tränga in i medlemmarnas själsliga tillstånd. Låt oss se närmare på evangelieberättelsen: – Kefa ska du heta, säger Jesus och pekar ut Simon som *sin* församlings klippa.

Bibelberättelsen visar med andra ord hur Jesus installerar Simon som "människosynare" i sin division av esséersamfundet! Öväntat, minst sagt. Allergro framhåller här den lek med ordens dubbelmeningar som är så typisk för både dödhavsrollarna och evangelierna. "Kefa" är i första hand arameiska för "sten", eller "klippa", och förvisso måste esséernas andliga diagnoser ha betraktats som klipplik i samfundsstrukturen.

Många är de indicier som leder till antagandet att esséerna är den grupp som lyfte fram Jesus till sin nyckelroll i historien. Att sedan urkristendomen så snabbt glömde sina rötter måste förklaras med dess omplantering på utländsk mark.

Redan på 300-talet var medvetenheten om det historiska påbrået helt utsläckt. Nu kunde den nitiske kyrkomannen Epifanius utgjuta sig över esséerna som tydligen fortfarande existerade i någon form, men som Epifanius uppenbarligen bara kände genom hörsågen. "En judisk skenhelighet, egenartad i sin inbilskhet", var hans omdöme. Biskopen relaterade bland annat följande, som han ansåg som rent struntprat: "Osséerna avråder folk från att besöka offereldar. I stället skall man söka sig mot Vattnets lära." Men informationen är riktig. Esséerna *hade* ansett att prästerna i Jerusalem, som höll offereldarna brinnande, inte längre stod i förbund med Gud. Det gjorde däremot de själva. Esséerna representerade "vattnets väg", vattnet som renade från världens synder. Deras tal om "levande vatten" *kan* ha en mycket konkret anknytning till mineralhaltiga källor som de använde i sin helande verksamhet. Vi känner i alla fall en av dem som använde begreppet på sig själv, som en metafor: Jesus.

För att kunna fullgöra sin funktion som Kefa, andlig och kanske också fysisk diagnostiker i gruppen, fick Simon nycklarna till himmelriket av Jesus (Matt 16:15–20). Bland de esséiska nycklarna återfanns ett slags numerologi med vars hjälp Skriften kunde avlockas dess djupare hemligheter om människans cykliska historia. Till större vardaglig hjälp för Kefan, i hans uppgift att syna människors andliga beskaffenhet, var emellertid astrologin. Jesus själv tycks ha fått sin historiska roll bestämd genom samfundets bruk av denna lära. I ett sargat och nästan oläsligt horoskop från dödhavsgrotterna skildras en individ med rött hår och några signifikativa födelsemärken, en man som förutspås inblick i allt levandes natur och vars ord skall nå ut till alla folk. Han är "Guds utvalde".

(4Q 186.)⁵ Forskaren Geza Vermes frågar sig om detta är Messias horoskop, men undviker eventuella paralleller till evangeliernas Messias, Jesus. Likheter mellan "Guds utvalde" och evangeliernas Jesus finns. En ytterlig klärvoajans och lärjungarnas utsändande för att sprida budskapet i hela skapelsen, är drag som länkar Jesus till horoskopet. Sambandet kan naturligtvis inte bevisas, men i historiska rekonstruktioner är den samlade indiciemängden viktig, och inom ramen för den nya helhetsbilden utgör horoskopet en liten, men tänkvärd pusselbit. Astrologin figurerar som bekant också i Nya Testamentet. "Vi har sett hans stjärna stiga i öst", säger de persiska prästastrologer som kommer på besök för att betyga Jesusbarnet sin vördnad. I detta uttrycker de vise männen vad som än idag är en av astrologins viktigaste lärosatser. Om ett barn föds till jorden samtidigt som någon av himlakropparna uppenbarar sig vid den östra horisonten, skall denna synkronisering av himmelska mysterier och jordiska skeenden sätta ett tydligt avtryck på den nyfödde, både vad gäller dennes person och öde. Bibelstället implicerar faktiskt författarens erkännande av den astrologiska siarkonsten! Tänkvärt är också sammanträffandet att det var de persiska magerna som ägde föreställningar om Ljus och Mörker, väldigt lika esséernas.

När tibetanska präster i samband med Dalai Lamas bortgång ger sig ut på jakt efter ett nyfött gossebarn som anses vara dennes nästa förkroppsligande, söker man efter 32 fysiska kännetecken – signalerna på att det är Laman man återfunnit. Den esséiske Messias med sina födelsemärken är en direkt parallell till Tibetbuddismen. Det är emellertid oklart om Jesus själv propagerade för läran om astrologiska inflytanden över kroppsgestalten. "Gud delar inte ut Anden efter måttangivelser", hette det åtminstone hos den Johannitiska skaran av efterföljare. Å andra sidan kanske de omdiskuterade "Kristi märken" som Paulus säger sig bära, nu äntligen får sin förklaring. I bibelkommissionens fotnot till Galaterbrevet 6:17 föreslås fromt att dessa märken skulle vara spår av prygel Paulus fått utstå för Kristi sak. Forskningen är mer allmänt öppen för att dessa "Kristi märken" var någon form av tatuering som de första kristna bar. Till dessa två förklaringar kan vi nu lägga en tredje: födelsemärken och kroppsliga särdrag. Paulus knöts efter sin omvändelse till församlingen i Damaskus (Gal 1:18) och som alla nya aspiranter måste han då ha blivit grundligt under-

sökt av någon i kefaämbetet. I ett annat horoskop från Qumran kan vi läsa resultatet av en sådan undersökning: "... hans lårben är långa och smala, och tårna tunna och långa. Han är en 'andrakolumnare'. Hans ande består av sex delar i Ljusets hus och tre delar i Mörkrets håla. Hans födelsedag: i Oxens fot..." (4Q 181, kolumn II). Vi minns Paulus övertygelse om att vara en predestinerat utvald. Han hade fått en vision, ja, men kanske hade också esséernas tydning av himmelrikets kroppsliga genklang pekat på detta – han bar de smordas signatur i köttet.

Det är med största sannolikhet hos de teckentydande esséerna som Jesus levnadsöde fastslogs. Han kom rimligen till samfundet på en av dess viktigaste tillfartsvägar: barnadoptionen, dvs han hade som barn upptagits i samfundet. Vi kan nästan föreställa oss scenen där de äldste tar gossebarnet i sina händer för att se om det bär de hemliga tecken som visar dess andel i Ljuset. Jesus kom sedan att tillbringa många år i den esséiska atmosfären. Attityden lyser klart igenom av en som fostrats i en kollektiv anda, utan hänsynstaganden till blodsband, men fastmer till ett ideal, när Jesus nedgör sin biologiska mor inför en hel folkskara. "Vem är min mor, mina bröder?", frågar han polemiskt, och utpekar mitt framför Maria sina åhörare. "Dessa är min mor, mina bröder!" Kvinnan lämnar platsen i fullständig tystnad.

När en sten var huggen ur berget, rullade den fordom en lång och slingrande väg till sin plats i ett tempelbygge. "Rullande stenar" har länge varit den judiska mystikens sinnebild för själar under reinkarnation, men redan esséerna hade en lära om själavandringen och dess upphörande. Trogen dessa gamla föreställningar bjuder också Jesus sina lärjungar att sluta rulla omkring och istället komma till ro som pelare i Guds tempel. Den här *uppståndelseläran* hade två delar; dels fanns det en uppståndelse till himmelen och dels en (åter)uppståndelse till jorden (de s k dödas uppståndelse) (Mark 12:18–27). Läsaren måste för ett ögonblick bortse från dogmen om "uppståndelse på den Yttersta dagen" som är en allvarlig missuppfattning av den esséiska ståndpunkten. Inför den *Yttersta tiden* räknade samfundet med att vissa utvalda själar skulle uppstå, bland dem Messias. För esséerna rörde sig den yttersta tiden om en 40-årsperiod under vilken Messias skulle initiera den nya tidsåldern (Krigsrullen 1Q M). Säkert hade de häpnat om de fått höra att deras efterträdare sedan förvandlade denna klimaktiska 40-årsperiod till en opreci-

serad "yttersta dag"!

Esséerna trodde på en odödlig själ som i allmänhet hade en tendens att attraheras av köttet, så att den drogs ned på jorden i inkarnation. Eftersom esséerna likställde själarna med de Guds änglar som i begynnelsen drogs ned i jordelivet (1 Mos 6:1–2) kan vi nu förstå vad Jesus pratar om när han lovar att lärjungarna "ska få se Guds änglar stiga upp och ned över Människosonen" (Joh 1:51). Jesus återger här den esséiska bilden av själarnas ständiga kommande och gående mellan de högre sfärerna och *ben Adam* – människosläktet i dess fysiska form. (Adam = människan, ben = avkomma, son, dvs "de av Adam", "Människosonen", eller, "människosläktet".) Detta är bara en i raden av bibelpassager som klarnar när den placeras i sitt rätta sammanhang!

Den esséiska uppståndelseläran – som innefattade reinkarnation – glimtar diskret förbi på flera ställen i Nya Testamentet, och hos gnostiskt kristna riktningar (som kättarförklarades av kyrkan när den vuxit till sig och för länge sedan glömt Qumran) – var själavandringens lära en självklarhet. "Rabbi, vem har syndat, den här mannen eller hans föräldrar eftersom han blivit född blind?" Vad annat än karmaläran kan lärjungarna ha haft i åtanke när de ställde denna fråga? Att Jesus svar pekar i en annan riktning illustrerar mera Mästarens smak för dramatik och paradox. – Karma eller ej, låt oss ta itu med nuet! är vad han säger och skrider till verket med att bota den blindfödde. Helt otvetydiga är de bibelställen där Jesus bekräftar Elias uppståndelse (reinkarnation) som Johannes Döparen (Matt 11:14 och 17:10–13).

Men tydligen är ändå själavandringens lära om vi går till de skrifter som kyrkan så småningom förbjöd, Paulus Uppenbarelse från Nag Hammadi-fyndet t ex. En from kristen har här levat sig in i vad Paulus kan ha sett under sina gudsvisioner och avslöjar därmed vad han själv som kristen av det första, kanske andra, århundradet, trodde på: I en vision möter Paulus Kristus som uppmanar honom att skåda den inneboende hemligheten i människan. Paulus ser då en människosjäl ryckas upp från dödsriket (jorden) till den fjärde himmelen där den plågas av änglar för sina missgärningar. Själen kräver att vittnen inkallas – den har ju begått illgärningar i en så låg jordisk kropp! Vittnen finner sig, men bekräftar inte mer än att de haft ett visst inflytande över själen. Då blickar själen skuldbelastad nedåt och kastas strax ned från den fjärde himmelen till *en ny kropp* som

har förberetts för den. Paulus reser sedan vidare genom himlarna och när han når den tionde är han paradoxalt nog tillbaka på jorden igen (Paulus Upp. V, 2).

Det är förvisso sant att esséerna också räknade med ett evigt liv i "Adams härlighet" för dem som trädde in i det messianska riket, ett slutmål som närmast kan liknas vid hinduismens lära om befrielsen från kretsloppet (moksha). Det är den här läran Paulus redogör för i sitt brev till församlingen i Korint (1 Kor 15). På temat "de dödas uppståndelse" konstaterar här Paulus att den förste Adam var ett jordiskt väsen, medan den andre Adam är ett livsalstrande himmelsväsen. Eftersom alla varelser följer sin inneboende natur, menar Paulus att de som har samma natur som den kroppslige förste Adam, måste uppstå kroppsligen från de döda (reinkarnera), medan de som stammar från den himmelske Adam uppstiger rakt till himmelen. Närmare den esséiska doktrinen om andelar i Ljuset eller Mörkret kommer vi inte i den kristna bibeln! I den tidiga egyptiska kristendomen finner vi den här läran i en något modifierad form: de som avböjer Jesus frälsande budskap förblir kvar i reinkarnationsprocessen. Hos den grupp som fortsatte följa esséern Johannes Döparen (och som fortfarande existerar i Irak) odlades reinkarnationstemat med en skräckblandad fascination: "Sorg och fasa är min lott i detta kroppshölje till vilket jag förts och kastats! Hur ofta har jag inte måst lägga det av mig och ånyo draga det på mig, fått genomlida döden, utan att nånsin skåda livet i dess hemvist!" (G 461).⁶

Den esséiska messiasförväntan var knuten till Melkizedek, rättfärdighetens konung. Denne Guds evige överstepräst hade enligt legender en gång invigt patriarken Abraham i den hemliga världsplanen och var därför esséernas mest respektingivande varelse näst efter Gud själv. Melkizedek var inte bara inspirationskälla till samfundets studier av de himmelska mysterierna, utan förväntades som sagt återvända till sina egna i den Yttersta tiden, på den väg samfundet berett. Inte ett jota av den gudomliga planen kunde rubbas intill dess att allt var fullbordat. Enligt ett märkligt dokument från Döda havet skulle denna fullbordan iscensättas av den återuppståndne Melkizedek själv, vid den judiska försoningshögtiden. Han förväntades utföra en offergärning under sitt "nådaår"... (11Q, Melchizedek)

Tanken att Messias skulle vara den reinkarnerade Melkizedek överlevde

flera århundraden i den egyptiska kristendomen, innan den organiserade kyrkan i Rom gjorde rent hus med alla trosvarianter. I sitt begär att vara den enda sanna representanten för läran, sopade den bort traditioner som var *mer ursprungliga än dess egen*. Några rester blev dock kvar i Nya Testamentet, rester vi inte fullt kunnat fatta före de nya skriftfynden. I NT är det Hebréerbrevets författare som visar sin förtrogenhet med den esséiska messiasuppfattningen genom att gång på gång understryka bandet mellan Jesus och den gåtfulle prästen: "Ty du är för evigt präst i Melkizedeks avelser". (Jesus är utsprungen som en förlängning av, en fortsättning på, Melkizedek. Heb 5:6.) I en text ur Nag Hammadi-fyndet ljuder samma esséiskt-urkristna idé: I en uppenbarelse ser Melkizedek ett kommande jordeliv för en segrande frälsare. I nästa fas inser han att han skådar *sin* annalkande uppståndelse som den segervinnande Jesus Kristus! (Melchizedek IX, 1) Forskningen är väl medveten om det här knepet, där författaren låtsas skriva från en tidpunkt innan det man vill påvisa faktiskt har inträffat! Det är alltså inte fråga om någon äkta Melkizedek-vision, men texten visar hur man i den egyptiska kristendomen såg Jesus som en reinkarnation av denne.

Allt talar för att Jesus omhuldade denna uppfattning om hans identitet. Skolningen i messiasrollen innebar att hans egomedvetenhet effektivt bands upp vid det större han ansågs representera. Förmodligen nådde han aldrig det stadium av normal personlighetsutveckling där han skulle opponerat sig mot sina lärofäders bedömning av honom. Åtminstone tycks han funnit idén att vara den reinkarnerade Melkizedek som en prima utgångspunkt, varifrån han med en sann mysteriemästares handlag kunde driva hem sina poäng och – i bästa fall – inympa visdom. I ett samtal med några ur folket säger han utmanande att till och med fader Abraham hyst förväntan inför mötet med honom, mött honom, och reagerat på ett tillbörligt sätt! (Joh 8:56–59) Judarna frågar kärvt hur detta låter sig göras – karln är ju inte ens femtio år fyllda. Jesus svarar: "Sannerligen, (redan) innan Abraham är min existens!" Här börjar folket kasta sten på honom, men han slinker snabbt iväg. Vad var det som hände i den här scenen? Jo, till åhörarnas oerhörda bestörtning anspekar Jesus här på det legendariska mötet mellan patriarken Abraham och Melkizedek, och insinuerar att han själv stod i den senares skor. När åhörarna spydigt framhåller det minst sagt påfal-

lande avståndet i tid mellan honom och Abrahams dagar, då spinner Jesus fräckt på. Han förstörar inkongruensen än mer med ett – om vi parafraserar: "Vägen för en rullande sten är längre än ni kan föreställa er, gott folk!"

¹ Bibelforskningen har konstaterat att författarna till Lukas och Matteus haft tillgång till en äldre Jesustradition som de arbetat in i sina litterära alster. Den här äldre traditionen visar, om man lösgör den ur sitt nuvarande sammanhang, ett större intresse för Jesus talesätt och läror, och befattar sig inte alls med korsfästelsen och dess signifikans, senare kristendomens centrala angelägenhet.

² Hugh Schonfield: The Essene Odyssey, s 2.

³ När en text finns i flera varianter, anses den mest kortfattade och "primitiva" utgöra den äldsta versionen.

⁴ Följande referat är ett sammandrag av John Allegros egen framställning. Denna återfinns i sin helhet i hans The Dead Sea Scrolls and the Christian Myth, kap 14. I bokens appendix återges pergamentets text, känd som 4Q Therapeia-texten.

⁵ "Q" i samband med dödhavsskrifternas numrering står för Qumran, medan den inledande siffran anger i vilken av grotterna som rullen eller fragmentet påträffades.

⁶ Döparsekten Mandéernas skrifter finns översatta till tyskan i Ginza, Der Schatz oder das Grosse Buch der Mandäer, av M Lidzbarski, 1925. Citatet är emellertid hämtat ur Hans Jonas The Gnostic Religion, s 56.

Litteraturhänvisning, källor:

Nya Testamentet, Bibelkommissionen, 1981.

The Nag Hammadi Library in English, redaktör James Robinson, Harper & Row, 1981.

The Dead Sea Scrolls in English, introduktion och översättning: Geza Vermes, Pelican, andra upplagan, 1975.

The Qumran community (valda dödhavsskrifter i textexeges), Michael A Knibb, Cambridge University Press, 1987.

Eusebius Kyrkohistoria, översatt av Ivar A Heikel, Svenska Kyrkans Diakonistyrelses Bokförlag, 1937.

Josefus anteckningar om esséerna, återgivna i Christian D Ginsburgs monografi The Essenes, Their History and Doctrines, Routledge & Kegan Paul, 1864.

Litteraturhänvisning, övrig:

Schonfield, Hugh: The Essene Odyssey, Element Books, 1984.

Jonas, Hans: The Gnostic Religion, Beacon Press, andra upplagan, 1963.

Allegro, John M: The Dead Sea Scrolls and the Christian Myth, Westbridge Books, 1979.

Scholem, Gershom: Kabbalah, Meridian, 1978.

Forts på sidan 36

Olaga frihetsberövande

Det händer i många länder, även ibland i Sverige, att föräldrar kidnappar ett barn från någon religiös rörelse ("sekt") som de inte vill att barnet skall tillhöra, och sedan utsätter sitt barn för sk avprogrammering, dvs håller det fångat och pratar med det på ett sådant sätt att det lämnar rörelsen. Om avprogrammeringen lyckas, så som ofta sker, är allt gott och väl – den unga personen kan bli tacksam att ha fått hjälp att komma loss från rörelsen och kunnat börja leva ett normalt liv igen. Men om avprogrammeringen misslyckas, kan föräldrarna ställas till ansvar.

I Göteborg dömde i december en tingsrätt föräldrar till villkorlig dom för att ha kidnappat sin 33-åriga dotter och hållit henne fången i tolv dagar för att få henne att lämna församlingen Brobyggarna. De dömdes dessutom att betala 5.000 kronor i skadestånd till sin dotter, och 5.428 kronor för förlorad arbetsinkomst.

Källa: Göteborgs-Posten 20 december 1990.

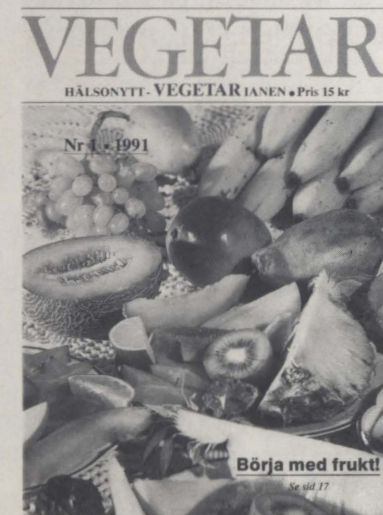

Foto: Eskil Svensson

Läs VEGETAR även DU!

VEGETAR är Svenska Vegetariska Föreningens tidskrift för vegetarisk livsföring. VEGETAR har artiklar, recept, produktinformation, annonser mm, som vi, med hänsyn till vår målsättning, kan stå för. Utkommer med 6 nr per år.

Prenumerera eller bli medlem för 100 kr/år. Sätt in beloppet på Pg 1702-0, ange namn, adress, tel och gärna var Du såg denna annons.

SOMMARVECKA

med

Louise Minerva Frostegren

författare till böckerna

FÖRSTÅ DINA DRÖMMAR – en nyckel till självkännedom

FÖRSTÅ DINA KÄNSLOR – att läka sig inifrån

DRÖMKUNSKAP – LIVSKUNSKAP

Nattdröm–Dagsdröm–Livsdröm.

Självkännedom genom tolkning och arbete med egna drömmar i grupp.

Kurstillfällen: Vecka 24, 26, 28

SJÄLVFÖRVERKLIGANDE

Att ta nästa steg. Självkännedom, djuppsykologiska övningar och självförtroendeträning.

Kurstillfälle: Vecka 32

Begär prospekt: Louise M Frostegren

Storgatan 52, 171 55 SOLNA

08-82 21 99

Ge dina sinnen en chans!

Framgång beror ofta på mental styrka. Är du trött, stressad och irriterad fungerar du sämre.

I boken Tre-Minuters-Meditation av den välsedde amerikanske pedagogen David Harp får du på ett begripligt och roande sätt lära dig

mer än 30 enkla meditationsövningar som rensar och skärper dina sinnen på en och samma gång.

Pedagogiskt och utan de krångliga begrepp som så ofta förknippas med meditation lär du dig konsten att slappna av när du bäst behöver det. Varje övning tar bara ett par minuter och du kan göra dem var som helst – när som helst!

Miljontals människor mediterar

varje dag och kan berätta hur det har hjälpt dem att må bättre och bli effektivare.

Tre minuter i potten för ett framgångsrikt harmoniskt liv – det satsar du väl?

Läs vad Jack Kornfield, psykolog och författare säger om Tre-Minuters-Meditation:

"Övningarna är utmärkta, instruktionerna tydliga och roliga"...

Boken är på hela 160 lättlästa sidor och kostar bara 138 kronor plus 15 kronor i porto & exp. avgift.

Beställ idag! Telefonorder dygnet runt: 013-11 27 05.

På köpet får du en trygg garanti: 365 dagars full returrätt!

Du får boken hem i din brevlåda senast 10 dagar efter beställningen!

Ja tack! Jag vill ha boken Tre-Minuters-Meditation skickad hem till mig mot faktura som jag betalar inom 15 dagar. Boken kostar 138 kronor plus 15 kronor i porto & exp. avgift. Jag har ett helt års full returrätt!

Namn _____

Postadress _____

Postnr/Ort _____

TEXTA TACK!

Posta kupongen till: Linnæus förlag, Box 555, 581 07 Linköping

Gunnar Ståldal

Buddha, Jesus och Muhammed bedömda utifrån humanismens ideal

"Människan styres framför allt av trossatser och av seder och bruk härrörande ur dem. De reglerar vårt livs minsta handlingar och de mest frigjorda andar böja sig villigt under dem. Det enda verkliga tyranniet utövas av det omedvetna som slår själarna i bojor ty det kan ingen bekämpa. Tiberius, Djingis Khan och Napoleon voro fruktansvärda tyranner, men ur djupet av sina gravar ha Moses, Buddha, Jesus, Muhammed och Luther behärskat världen på ett långt mer ingripande sätt. Konspirationer kunna störta tyranner, men vad förmå de gentemot en klippfast tro... Mänsklighetens enda verkliga tyranner ha alltid varit de dödas skuggor eller de illusioner den levat på..."
Ur "Massans psykologi" av Gustave Le Bon.

Om man säger att religionen spelar en stor roll i människornas liv, gör man sig inte skyldig till en överdrift. Idag söker sig USA:s befolkning mer och mer till kyrkan. Störst framgång på senare år har de fundamentalistiska och evangelikala samfundet haft. I Latinamerika pågår en intensiv kristen mission finansierad med amerikanska pengar. Att det försiggår ett muslimskt andligt uppvaknande med politiska följder har väl inte undgått någon. En religiös väckelse kan djupt ingripa i människors liv och

kan även i hög grad beröra de icke-troende. De frälsta söker nämligen ofta påverka moralbildningen och därmed också t ex lagstiftningen och skolornas urval av litteratur i de länder där de bor.

Ingen kan därför vara likgiltig inför religionen som samhällsfenomen. De religiösa läroren och den religiöst grundade etiken bör granskas och bedömas offentligt, men det sker inte så ofta – kanske därför att det anses inte höra till god ton att betygsätta något som man inte själv tror på. Å andra sidan drar sig inte de religiösa för att kritiskt granska sekter och samfund som enligt deras åsikt "leder vilse". På svenska har utkommit böcker med titlar som "Falska profeter", "Moderna religionssurrogat" och "Villfarelsens vindar och väckelsens ande". Om det är i sin ordning att små och nyare sekter görs till föremål för kritisk granskning, då måste det väl också vara helt korrekt att även granska de äldre och mer etablerade religionerna. Från humanismens utikspunkt saknas varje skäl att tillmäta de gamla religiösa systemen mer trovärdighet än de som uppkommit i modern tid. Det viktiga för en humanist är att fastslå om en andlig rörelse är human och om den är förnuftig. Humanismens två grundprinciper är nämligen *vishet och dygd* (Spinozas formulering). Lite modernare uttryckt: 1) Tänk själv! 2) Visa lite mänsklighet!

Hur förhåller sig nu de tre största religionernas stiftare till de här två värdena, dvs till det fria, självständiga tänkandet och till humaniteten?

Ställer man frågan så, får man säkert kommentaren att det är orätt att mäta

personer som levde för ett par tusen år sedan med vår tids mått. Och det ligger något i den anmärkningen. Men å andra sidan framhåller religionens apologeter ofta att just deras tro utgör lösningen på vår tids problem. Särskilt i kristna sammanhang brukar det sägas att ett liv utan tro på Kristus är totalt meningslöst. "Lev för Jesus; intet annat är dock värt att kallas liv..." När nu Buddha, Jesus och Muhammed av sina beännare framställs som om de har ett budskap till vår tids människor, måste vi ha rätt att undersöka om så verkligen är fallet.

Naturligtvis kan någon invända att vi egentligen inte vet så mycket om Buddha och Jesus. Och det är alldeles riktigt. Men det spelar mindre roll i det här sammanhanget. Vad här skall diskuteras är om religionsstiftarna så som de faktiskt skildras i de vanligen lästa texterna har värderingar och åsikter som är förenliga med humanismens principer.

Det går faktiskt att hos alla tre finna några grundläggande humanistiska normer: Man bör inte stjäla, inte dräpa, inte ljuga, inte begå äktenskapsbrott. Man skall vara hjälpsam och generös, särskilt mot dem som har det svårt: fattiga och sjuka, änkor, faderlösa barn. Man skall inte skryta och skrävla utan uppträda diskret och taktfullt. Dessa moralregler kallas ibland i vårt land – särskilt i KDS' valpropaganda – för "de kristna värdena" men de är inte utmärkande för just kristendomen, utan finns i de allra flesta livsåskådningar – även de icke-religiösa.

Men låt oss nu titta lite närmare på Buddhas lära, så som den framläggs i

Gunnar Ståldal

skriften Dhammapada och i Åke Ohlmarks antologi "Buddha talade och sade": Där finns många aforismer och levnadsregler, som låter förbluffande aktuella.

"Övervinn vrede med kärlek, illvilja med god vilja, övervinn snålhet med frikostighet, lögnaren med sanning."

"Aldrig upphör hat genom hat, utan det upphör genom vänlighet; detta är den eviga lagen."

"Alla darrar för straff; alla har livet kärt. Därför bör man ta sig själv till exempel och varken döda eller låta döda."

"Var alltid hänsynsfull och behärskad."

Hur motiverar Buddha dessa regler? Man skall inte leva moraliskt därför att någon gud har befallt det. Gud eller gudarna spelar ingen roll i Buddhas filosofi; inte heller offer eller böner. Det är oklokt att handla omoraliskt därför att det drar med sig problem av olika slag. Omvänt ger en hög moral fördelar: Den som lever oförvitligt får ett gott rykte – alla talar väl om honom, och det gör att det kommer att gå bra för honom. För det andra uppnås vissa inre fördelar. Är man god, har man också gott samvete och behöver inte förebrå sig någonting. "Om jag inte gör någonting ont, hur kan då lidande drabba mig?" För det tredje kommer den som levtt ett moraliskt liv att få bättre chanser i "nästa liv". (Buddha trodde som bekant på återfödelsen.) Men den fjärde fördelen är den viktigaste: Hög moral möjliggör personlig utveckling. Den som är god har gott samvete och blir därigenom lugn; och tack vare det kan han meditera.

Innan jag går in på de olika stadierna i den "personliga utveckling" som en buddhist strävar efter, kan poängteras att av de nämnda motiveringarna för moralen känner vi igen alla utom nummer tre i västerländsk filosofi. Både den epikureiska och den stoiska skolan i antiken motiverade etiken med att det helt enkelt är klokt och förståndigt att leva etiskt. Det är fö mycket möjligt att stoicismen är inspirerad av buddhismen; i så fall har den västerländska humanismen en av sina rötter i Buddhas etik!

Men nu till Buddhas metod för personlig utveckling. Centralt i buddhismen är som bekant Nirvana – ett tillstånd fritt från hat och bitterhet, från oro och ångest. Det finns en väg som leder dit, nämligen den åttafaldiga vägen. Punkt ett och två i denna väg är en sorts förberedelse: man skall inse att man vill bli en bättre människa, och man skall vara på det klara med att man

Foto: Rein Vålme.

väljer den åttafaldiga vägen av fri vilja och att det inte är fråga om en uppoffring. Punkt tre kallas "rätt tal". Det innebär att man talar hövligt, vänligt och gärna varmt. Man undviker skvaller, skryt, smicker och oanständigt tal. Man skall bara säga det som är sant och man skall inte tala illa om andra människor. Enligt den buddhistiska psykologin blir man som man talar: talar man vänligt och positivt så blir man efter hand en vänlig och positiv människa.

Punkt fyra kallas "rätt handlande". Det innebär att man avstår från att döda något levande, att stjäla, att begå äktenskapsbrott, att ljuga, att berusa sig. Det här är egentligen inte "fem bud" – det finns ingen gud som har dikterat dem. Man åtar sig frivilligt att praktisera dessa regler. Men dessutom åtar man sig att aktivt söka göra motsatsen till dråp, stölder etc. Man skall värna om andras liv och livskvalitet, man skall känna ansvar för att andra får behålla

sin egendom och att de är lyckliga i sina äktenskap etc. Grundtonen i de buddhistiska levnadsreglerna är positiv inte negativ.

Punkt fem heter "rätt livsuppehälle". Det innebär att man väljer ett yrke där man inte bryter mot några av reglerna i punkt fyra. En buddhist kan med andra ord inte tillverka eller sälja vapen. Han kan inte tillverka eller sälja rusdrycker och andra droger. Han kan inte medverka i sådan affärsverksamhet som går ut på att lura konsumenterna att köpa onyttiga eller undermåliga varor. Allt man gör i vardagens arbete skall man kunna göra med gott samvete – man skall göra det på samma sätt och i samma sinnesstämning som när man tillreder en måltid för någon eller hjälper ett barn att klä på sig eller hitta hem osv.

Så här långt är buddhismen inte bara förenlig med humanismen – den förefaller vara humanism. Lite mer tvek-

sam blir man kanske, när man bekantar sig med de tre sista punkterna i den åttafaldiga vägen, de som handlar om meditation. Det ordet kan leda tankarna till ego-trippar, flum och eskapism. Men det är inte säkert att den buddistiska meditationen hör hemma i det sammanhanget. Meditation var för Buddha inte ett vagt drömmeri. Han har aldrig sagt att det är lätt att utveckla lugn och fasthet. Punkt sex i den åttafaldiga vägen kallas "rätt ansträngning". Det innebär att man försöker att *inte* fylla sitt sinne med olämpligt medvetenhetsinnehåll, tex aggressiva, högmodiga eller "pornografiska" tankar. Poängen är att man skall uppfostra medvetandet i en viss riktning och göra det till viljans lydiga redskap.

Punkt sju, "rätt medvetenhet", går ut på att utveckla lugn, fasthet och kontroll. Det kan ske genom att man följer någon kroppsfunction med koncentrerad uppmärksamhet: tex andningen, sväljningsrörelserna eller gången. (Man går långsamt fram och tillbaka och försöker vara medveten om de rörelser kroppen gör.) Den åttonde punkten slutligen, "rätt koncentration", utövas så att man tex tänker på begreppet "kärlek" eller "vänlighet" och försöker sprida vänliga tankar till alla i omgivningen och slutligen till allt levande i hela universum.

Så här långt kan jag inte finna att buddhismen skulle innehålla något som är oförenligt med det vi kallar humanism. Visserligen förekommer läran om reinkarnation, men den var en självklarhet för alla på Buddhas tid, och hans metod varken står eller faller med reinkarnationsläran. Däremot blir man lite betänksam när man tar del av de krav Buddha ställde på sina lärjungar: de skulle inte bara följa de fem regler som nämnts ovan; de skulle dessutom avstå från sexuell tillfredsställelse, från lyx och dans, sång, musik och teater. Det är med andra ord ett munkideal som Buddha förespråkar. Och det ter sig främmande för oss. På en punkt skiljer sig dock Buddhas munkregler från de kristna västerländska. Buddha har inget krav på obehagad lydnad. Överhuvud väjde sig Buddha mot överdrivna lovsånger. Han ville inte att någon blint skulle tro på hans lära. I stället skulle man pröva själv. Han var också ointresserad av att omvända någon. Den åttafaldiga vägen är egentligen ingen religion, utan snarare en metod för personlig utveckling. Det finns hos Buddha inga uttryck för förakt för andra religioner. Buddhismen ägnar sig inte åt väckelsekampanjer och omvändelseförsök. Buddhism-

men har aldrig påtvingats något folk med våld. Buddha har en avvisande attityd till mirakel. Han menar att ett under aldrig kan övertyga en icke-troende. Det enda sanna undret är när en lärjunge undervisar någon annan i hur man bäst använder sina andliga och moraliska krafter. En gång kom en kvinna till honom och bad honom uppväcka hennes son från de döda. Buddha bad henne hämta ett senapskorn från ett hus där ingen någonsin dött. Hon gick runt hela byn men fann att det inte existerade något hus där ingen någonsin dött. När hon rapporterade om sitt misslyckande, svarade Buddha att sorgen drabbar alla. "Det är inte bara din son som är död. Döden följer människan genom hela livet."

Det förefaller med andra ord som om Buddha hade en nykter och praktisk syn på livet och människan. Några lättköpta framgångar ställde han aldrig i utsikt. Snarare påminner hans undervisning om Churchills "blood and toil, sweat and tears". Men läget är inte hopplöst. Man kan ta ett steg i rätt riktning. Man kan se till att man själv blir en bättre människa – och därmed har också världen blivit i alla fall *lite* bättre.

Jesus levde som bekant ca 500 år senare än Buddha. Hos honom finns en del av de humanitära principer som ingår i de flesta religioner. Att man skall älska Gud över allt annat och sin nästa som sig själv, det ingår i den judiska trosbekännelsen som Jesus sannolikt reciterade varje dag, precis som alla andra judar. Att kärlek till medmänniskan är viktigare än offer till Gud var en maxim som Jesus framförde, och då fick han medhåll av andra skriftlärda – det tycks inte ha varit en kontroversiell standpunkt. Jesus visade ibland omtanke och medlidande och förståelse för sådana som var föraktade av "samhällets stöttepelare". Men han kunde också vara märkvärdigt hård.

När han inte hittar frukt på ett fikenträd, förbannar han det och säger att det aldrig någonsin skall bära frukt. När lärjungarna frågar honom varför inte de kunde bota en epileptisk pojke, far Jesus ut i en bitter tirad: "Detta förärvade släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara kvar hos er? Hur länge måste jag stå ut med er?" Han kan vara fruktansvärt sträng mot sina lärjungar. Och han är nästan omänsklig mot sina "ideologiska motståndare". Fariseerna kallar han "hycklare",

"blinda ledare", "blinda dårar". Han jämför dem med vitkalkade gravar. "Utanpå ser de prydliga ut men inuti är de fulla av de dödas ben och annat orent." – "Ormar, huggormsyngel, hur skall ni kunna undgå att dömas till helvetet?" Även i den sk Bergspredikan, som följde under cirka femtio år (1919–1968) var den viktigaste etiska inspirationskällan i den svenska skolan, finns det fruktansvärda utfall som liknar hets mot folkgrupp. "Ge inte det som är heligt åt hundarna och kasta inte era pärlor åt svinen." Det sägs i Bergspredikan att hedningarna rabblar tomta ord: "De tror att de skall bli bönhörda för de många ordens skull." Bergspredikans moral är i sig ganska inhuman. Att vredgas på sin bror och att se på en kvinna med begärelse straffas med evigt helvete. Man skall lyda Jesu befallningar; annars kommer man till helvetet.

Det påstås ibland att *Nya testamentets* Gud är mild och förlåtande till skillnad från *Gamla testamentets*, men detta bygger på ett missförstånd. Jesus själv säger att man skall frukta honom som kan sända både kropp och själ till helvetet. Hela NT genomsyras av en schematisk människosyn. ("Den som inte är med mig är emot mig.") Där finns en hård och dömande moralism, brist på generositet mot dem som inte tar emot "budskapet".

Många av oss har i söndagsskolan fått lära oss att Jesus var barnavännen, som alltid var mild och god och hade ett uppmuntrande ord till alla han träffade. Men i evangelierna framträder en annan Jesus. Där talar han i liknelser – inte för att vanligt folk lättare skall förstå hans budskap – utan för att vanliga människor *inte* skall förstå: "Ni (dvs lärjungarna) har fått veta Guds rikes hemlighet, men för dessa som står utanför är allt bara liknelser för att de skall se med sina ögon utan att se och höra med sina öron utan att förstå, så att de inte omvänder sig och får förlåtelse." Kristendomen förkunnas med andra ord ända från början som en esoterisk lära: bara de utvalda begriper det som sägs. Det är nödvändigt att tro på Jesus – annars kommer man till helvetet – men man kan inte själv skaffa sig tron, utan den är en gåva av Gud. En konklusion av detta är att Gud i förväg utvalt vissa till evig fröjd i himlen och andra till evigt lidande i helvetet. Den läran ingår som bekant i både Luthers och Calvins teologi och därmed i protestantismen. Johannesevangeliet – en av de två nytestamentliga skrifter som Luther satte störst värde på – innehåller början av den kristna antisemitismen.

Där står det upprepade gånger att "judarna" förföljde Jesus, kastade sten på honom etc. Jesus tilltalar dem på följande älskvärda sätt:

"Ni har djävulen till fader och ni vill göra vad er fader önskar. Han har varit en mördare från första början och han står utanför sanningen därför att någon sanning inte finns i honom. När han ljugar talar han med egna ord, ty han är en lögnare och lögnens fader." I Joh 10:26 säger Jesus: "Ni tror inte därför att ni inte hör till mina får." Inte bara i Johannesevangeliet utan också i de synoptiska evangelierna skildras Jesus som en bitter man, en "bad loser" som är oerhört förvånad och nästan för-

grämd över att så få av hans åhörare tar honom på allvar. Jesus har inget av den humor och fighting spirit som vi hittar hos humanismens klassiker: Sokrates, Voltaire, Bertrand Russell.

Går vi sedan från Jesus till Muhammed, finner vi också hos honom en viss omtanke om de svaga i samhället. Fromheten består inte i att vända sitt ansikte mot öster eller väster, utan den finns hos dem som tar sig an änkor och faderlösa, som ger bort sin egendom till de behövande, som frikö-

per slavar etc. En muslim skall inte dräpa, stjäla, ljuga, inte begå äktenskapsbrott och inte använda rusdrycker. Varför skall han leva enligt dessa regler? Jo, därför att Gud har bestämt det. Gud har under en tjugoförperiod uppenbarat sig för Muhammed och givit honom regler som alla skall följa. Den allra viktigaste regeln är att man inte skall dyrka mer än en gud – gör man det ändå, drabbas man av eviga helvetesstraff. Man måste tro på allt det som Muhammed sagt – det är en plikt att vara troende och underkasta sig Gud. Muhammed fick en uppenbarelse som sade honom att hans fiender var Guds fiender – följaktligen hade han

rätt att angripa dem med vapenmakt och stjäla deras egendomar. Det var tack vare den uppenbarelsen han fick rätt att som landsflyktig i Medina organisera överfall på karavaner från Mecka. Det var samma uppenbarelse som gav honom rätt att landsförvisa eller dräpa de judar i Medina med omnejd som inte betraktade honom som en Guds profet.

Muhammeds lära baseras alltså helt på de s k uppenbarelsen som Muhammed påstår att han fått. Inom den muslimska världen är det närmast ett axiom att Muhammed verkligen var Guds sändebud – att tvivla på det medför dödsstraff. T o m att antyda att en eller två verser i Koranen eventuellt härrör från någon annan källa, är en förolämpning mot världens muslimer och värt en dödsdom.

Det är onödigt att framhålla att detta är precis motsatsen till humanism: den fria, kritiska prövningen, den hälsosamma skepticisismen är en av humanismens hörnstenar och därför förefaller det osannolikt att det någonsin skall kunna bli en syntes mellan islam och humanism.

Den moderna humanismen har bl a FN-deklarationen om de mänskliga rättigheterna som ett grundläggande dokument. Där stadgas att envar har rätt att utöva vilken religion han vill, rätt att byta religion, rätt att uttala och sprida sina åsikter i vilket ämne som helst med vilka medier som helst (i tal, skrift, bilder etc). Där stadgas att ingen får utsättas för grymma och kränkande straff. Vidare sägs det att kvinnor skall ha samma rättigheter som män, t ex vid skilsmässa. Inga av de nu uppräknade rättigheterna gäller inom de stater som styrs enligt Sharia, den muslimska lagen. Avfall från islam bestraffas med döden. Piskstraff och stenande förekommer, t ex vid äktenskapsbrott. En man har rätt att förskjuta sin hustru, medan hon inte har rätt att begära skilsmässa. En kvinna som är uppstudsigt mot sin man, skall pryglas och skickas i säng.

Nämner man fakta som ovanstående får man nästan alltid höra att det är "olämpligt". Av någon outgrundlig anledning är det så att de religiösa – antingen de är kristna eller muslimer -- har full rätt att underkänna alla andra livsåskådningar än den egna. En humanist däremot förväntas hålla tyst med sina kritiska synpunkter för att inte i onödan skapa oro i samhället. Jag kan inte se att detta är en bra policy. Vi kan nu förvänta oss att olika religiösa grupper kräver att få starta egna skolor med statligt och kommunalt stöd. I denna

situation är det nödvändigt att de olika gruppernas ideologi noggrant prövas. Det finns ingen anledning att ge av skattebetalarnas pengar till projekt som innebär att barn och ungdomar lär sig förakta den västerländska humanismens principer.

Anm. Gunnar Ståldal är lektor i religionskunskap och filosofi.

"The Sufi Way"

17-20/5: sammankomst kring temat "The Sufi Way", med Shaykh Fattha och Shaykh Fadhlalla Haeri.

I Göteborg finns en aktiv grupp som på olika sätt arbetar med sufiernas livsväg.

Är du intresserad ring:

Sven Hansson	031 - 24 79 26
Bertil Norrlind	031 - 14 25 70
Anne Holmgren	031 - 11 71 99

ANDERS B. JOHANSSON, Ph.D.

Internationell föredragshållare, esoterisk reseguide, astrolog, författare, lärare i polaritetsterapi, regressionsterapi, astrologi, tarot och numerologi.

Dr Johansson, som studerat, forskat och utövat ovanstående i över 20 år, ger även privata konsultationer inom livets alla områden samt behandlingar i polaritetsterapi och regressionsterapi.

V g RING 0756/324 85 för mer information o överenskommelse om tid.

FÖRSÄLJNING: Föredrag på kassett à 65 kr + postförskott (begär lista), pyramider (för meditation o terapi), rökelse, parfymessenser, orientaliska askar, handsydd MANDALA T-shirts, stenar, kristaller och violetta plattan.

27-28 april NUMEROLOGI/REINKARNATION SEMINARIUM, Café Pan, Stockholm

2 maj FÖREDRAG på Livsaskådningshuset, Cafe Planka, Göteborg

7 maj UFO-föredrag med filmvisning, Hälsans Hus, Stockholm, 19.00-22.00.

11-12 maj TAROT/REINKARNATION SEMINARIUM, Café Pan, Stockholm

21 maj UFO-föredrag med filmvisning, Hälsans Hus, Stockholm, 19.00-22.00.

18/6 -8/7 RESA TILL PERU

1/9 -22/9 RESA TILL INDIEN/NEPAL

10/11-24/11 RESA TILL EGYPTEN

INFORMATION V G RING 0756/324 85

eller skriv till Omniversitetet Sirius, Box 170, 161 26 Bromma

BEGÄR PROSPEKT!

Biorytm

Din biologiska klocka

För 50 kr får Du Ditt biorytmschema och intressant läsning om svängningarna i Ditt liv. Sänd 50 kr, namn, adress och födelsedag till pg 491 24 11-8, ©"Visibel", Box 17001, 402 61 Göteborg

UFO

Budd Hopkins

Utomjordiska besökare

Det är inte möjligt för mig att förmedla den känsla av emotionell autenticitet som uttrycks i de hundratals brev och telefonsamtal jag mottagit och intervjuerna jag gjort under de senaste sex-sju årens UFO-forskning. Jag kan inte ens försöka göra rättvisa åt den rådlöshet, smärta och förvirring som alla dessa människor, vars vittnesmål i grund och botten är så lika, ger uttryck för. Det är frustrerande och det var delvis därför den här boken kom till, i hopp om att åtminstone ett av fallen (med hjälp av Kathie Davis personlighet och stämna och fysiska uppträdande) skulle beskrivas så realistiskt som möjligt.

För hundratals, kanske tusentals andra människor har upplevt samma bisarra händelser som hon, haft samma oönskade närbild. Varje abduktion* är ett personligt, egenartat mysterium, och i viss utsträckning också en personlig tragedi.

Några månader efter de känsloladdade övningarna med Kathie, då hennes skräckupplevelse och förlust kom i dagen, fick jag ett brev från en kvinna i norra delen av delstaten New York. De flesta brev och telefonsamtal jag får kommer från stabila personer som uttrycker sig klart och redigt, och de börjar nästan alltid med att ursäktas sig. "Förmodligen ligger det ingenting alls i det här, men...", eller: "Jag hoppas att jag inte besvärar er i onödan, men när jag var omkring sju år gammal hade jag en egendomlig upplevelse som jag inte har kunnat få ur huvudet sedan dess..."

Ett typfall är kvinnan som skrev till mig i hopp om att jag eller någon annan skulle kunna hjälpa henne att bli av med en speciell fobi hon hade. "Jag är fyrtio år gammal", skrev hon, "och är en vanlig lycklig hustru och mor. Men ända sedan jag var liten och hade en återkommande dröm om små gråhyade varelser har jag måst ha en hundra-

wattslampa tänd i sovrummet på nätterna..." Och så vidare.

En del brev – mycket få – kommer från människor med tydliga psykos; det upptäcker man för det mesta genast och deras historier har sällan ens ytliga likheter med det vanliga UFO-abduktionsscenarioet.

Det händer också att jag får brev från som jag tror helt normala personer, som har haft äkta UFO-upplevelser – abduktioner – och fått en sådan chock att de bringats alldeles ur balans. Större delen av dem talar sanning – det är jag övertygad om – och är alltså inte rubbade men på vippen att bryta samman av den ansträngning det innebär att leva med dessa ohyggligt förvirrande och traumatiska upplevelser.

Brevet från en ung kvinna i norra delen av delstaten i juni 1985 hör till den här kategorin. Hon gav intryck av att vara en psykiskt normal person ute på allra yttersta grenen; en kvinna som hade upplevt någonting fasansfullt och som desperat klängde sig fast vid det normala och försökte få reda på vad det var hon råkat ut för. Brevet uttryckte en oemotståndlig vädjan. Hon ville ha hjälp – hon behövde hjälp – nu genast.

"Andrea" hade läst i min bok *Missing Time* och nu ville hon berätta åtskilliga "drömmar" hon hade haft som liten, drömmar som mycket påminde om incidenterna i boken. Samma kväll ringde jag henne och gjorde upp om ett möte en vecka senare. Hon lät ärlig och uppriktigt, men ledsen och mycket förskrämd. Om och om igen sade hon: "Snälla du, tro mig, för det är sant som jag säger. Du måste tro mig." Och allt hon berättade för mig verkade nog så troligt och helt inom ramen för de UFO-mönster jag hade lärt mig känna igen. Andrea hade aldrig genomgått någon regression under hypnos men hade minnen av flera stycken närbild från barndomen samt en mycket intensiv upplevelse

Kathie Davies bild av den UFO-varelse hon sett åtskilliga gånger. Ur *Inkräktarna* av Budd Hopkins (Forum 1990).

hon haft helt nyligen, den som fått henne att skriva brevet.

Omkring sex veckor tidigare hade hon "drömt" att hon vaknade i sovrummet och såg en liten gråhyad skepnad stå bredvid sängen. Hennes sambo låg och sov bredvid henne i sängen, men hon förmådde inte lyfta ett finger för att väcka honom. Så lyftes hon upp ur sängen och svävade ut ur rummet, över fältet bakom hyreshuset och in i ett UFO. Medan hon satt som förlamad på en brits förde den lilla varelsen upp en lång nål i hennes näsborre och punkterade benväggen högst upp, vilket gjorde ont. Där slutar hennes minnen, men när hon vaknade på morgonen hade det kommit blod både på nattlinnet och sängkläderna från en näsblödning hon haft under natten.

Andrea berättade också om ett långt, rakt ärr hon haft på bröstkorgen sedan hon var liten. Hon minns att när hon var mycket liten, omkring sex år gam-

mal, låg hon på en brits i ett litet runt rum med egendomlig, rosafärgad belysning. Hennes minnen är inte helt klara, men hon erinrar sig att en liten man gjorde någonting med bröstkorset. Dessa och andra detaljer hon gav mig förde tanken till standardförhållandet vid en UFO-abduktion, fast hon själv tyckte det var tryggare att fortsätta referera till dem som "drömmar".

På grund av hennes behov av omedelbar hjälp och min tilltro till kompis-systemet satte jag henne i förbindelse med en ung kvinna i ungefär samma ålder som hon själv, en UFO-abducerad vars fall redan hade blivit undersökt. "Louise" ringde upp henne, och några dagar senare gjorde hon och jag den tre timmar långa bilturen upp till Andreas hem.

Andrea var en liten, slank, vacker kvinna, påtagligt ångestfylld. Louise och jag försökte lugna henne, förvissa henne om att hon kunde känna sig trygg, och att hon behövde någon form av terapi. Att äntligen kunna tala med människor som tog hennes berättelse på allvar var definitivt värdefullt för henne, och när vi gav oss av var hon väsentligt lugnare än när vi kom. Eftersom hon var en aning blyg lämnade jag rummet en stund för att låta henne och Louise tala på tu man hand – och för att Louise skulle få se hennes ärr, som var cirka sex centimeter långt och löpte horisontellt över bröstkorset strax under vänstra bröstet.

Medan de talades vid nämnde Andrea att i hennes senaste "dröm" hade en liten gråhyad man med blanka svarta ögon också gjort någonting med hennes rygg, alldeles vid ryggraden, och att det hade gjort ont. Louise bad henne dra upp blusen så att hon fick titta efter och till sin förvåning såg hon då en decimeterlång, smal röd rispå-längs ryggen. Den var blek, men fullt synlig, som om det funnits ett sår där som nyligen hade läkt. Det såret – som Andrea själv inte visste om – var naturligtvis ett nytt och oväntat indicium som stödde hennes historia.

Den här utvikningen från Copley Woods-fallet och Kathies UFO-upplevelser görs av ett alldeles särskilt skäl: för att ge läsaren en inblick i andra abduktionsfall på temat genetiska experiment. När jag först började undersöka Kathie Davis fall utgick jag från att det var mer eller mindre unikt i sitt slag, men senare uppgifter övertygade mig om att det bara var alltför vanligt.

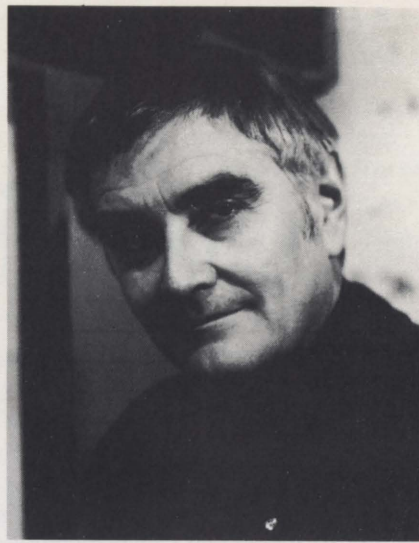
Under mitt första telefonsamtal med Andrea förde jag hennes fysiska hälsa på tal. Jag förhörde mig om alla eventuella avvikelser, alla olösta medi-

cinska problem, och som jag ofta gör lade jag också ut en del villospår. Jag frågade om hjärtat och lungorna och andra saker som avsiktligt ledde bort henne från huvudfrågan, men slutligen frågade jag om det hade förekommit några egendomligheter i samband med en graviditet eller så? Då hade vi talats vid en god stund och Andrea sade omedelbart att någonting underligt hade hänt henne vid tretton års ålder. "Budd", sade hon, "jag blev gravid fast jag aldrig hade varit tillsammans med någon pojke. Jag visste inte ens särskilt mycket om sex. Jag var bara tretton år. Jag drömde att det var en man i mitt rum och att vi låg med varandra. Han såg hemskt konstig ut. Han hade inte ett hårstrå på huvudet och väldigt konstiga ögon, inte alls som våra." Jag frågade om det hade känts som ett vanligt samlag och om de hade smekt varandra? "Nej", sade hon. "Jag rörde inte vid honom. Jag kunde inte röra mig. Jag bara kände nånting inuti mig, nånting vasst, och sedan kändes det som om hela slidan brann och som om magen skulle explodera. Det kändes som om det svämmade över. Och på morgonen var mina trosor alldeles blöta och sängen var blöt och det brände överallt."

"Och efter en tid började magen växa. Mor tog med mig till en gynekolog, och då var jag gravid. Jag kunde inte fatta det. Min far var ursinnig och ville veta vem som hade gjort det, för han ville hämnas på honom. Jag berättade om den kuslige mannen jag hade drömt om, han med de konstiga ögonen och det stora huvudet. Och kan du tänka dig, Budd, att gynekologen sa att jag fortfarande var oskuld. Mödomshinnan fanns kvar."

Jag frågade hur de hade löst problemet och Andrea sade att hon hade gjort abort. Det var 1971, då ingen hade anledning att misstänka någonting annat än den bara alltför vanliga gamla historien, så utan tvekan blev fostret aldrig undersökt. Dr John Burger, överläkare i gynekologi och obstetrik vid Perth Amboysjukhuset i New Jersey, som brukar fungera som min konsult i sådana här frågor, säger att det sannolikt inte existerar några detaljerade journaluppgifter. För femton år sedan när den obehagliga händelsen inträffade var Andrea bara tretton år gammal; naturligtvis har varken hennes läkare eller hennes föräldrar haft behov av att dokumentera den olyckliga händelsen särskilt ingående. I dag är Andrea inte heller särskilt angelägen om att ta upp ämnet, varken med sina föräldrar eller med sin – numera avflyttade – läkare.

Av störst intresse i det här samman-

Budd Hopkins har under många år studerat UFO-fenomenen. Till yrket är han målare och skulptör. Hans verk kan ses på flera av de stora museerna. Han bor tillsammans med sin hustru och dotter i New York och Cape Cod. Foto från omslaget till *Inkräktarna*.

hanget är samstämmigheten mellan Andreas beskrivning och den som Kathie ger av sin "befruktnings"-upplevelse 1977, när hon är ute och "åker runt på vischan" med sina väninnor Dorothy och Roberta.

Kathie säger sig ha varit inne i UFO:t, legat ner med benen högt, och känt någonting "fingertjockt" föras upp genom slidan och, som hon fattade det, vidare in i livmodern. Andrea berättar om ett långt, hårt föremål, tydligen smalt nog för att inte trasa sönder mödomshinnan.

Kathie säger att hon upplevde ett intensivt obehag från midjan och neråt och att det sved; Andrea kände det som om slidan svämmade över och "brann".

Både Kathie och Andrea kände sig som paralyserade, ur stånd att röra sig under hela första delen av upplevelsen. I båda fallen har också en man med "stora ögon och grå hy" som av allt att döma var ansvarig för ingreppet varit närvarande.

Ingen av dem beskriver någonting som ens aningsvis kan tolkas som erotiskt njutbart eller sensuellt; bådars berättelser tyder på att det är en strikt medicinsk procedur, en artificiell insemination vars syfte vi bara kan gissa oss till. Den stora skillnaden mellan deras fall tycks vara att fostret i Andreas fall aborterades av en läkare innan UFO-varelserna vid en förnyad abduktion kunde avlägsnas det.

1985 kom ett tredje fall i samma stil till min kännedom. En konstnärsbekant

presenterade mig för en av sina närmaste vänner, en psykoterapeut med blomstrand praktik i en stad i Mellanvästern. "Susan Williams" är gift med en kirurg och har två barn. Hon är mycket begåvad och tilldragande, och har en befriande självkänedom. Susan hade haft en klassisk "tidsförlust" som ung flicka, 1953 när hon studerade i Österrike. Hon erinrar sig ha sett ett kolossalt ljus som fyller nästan hela synfältet, men under det skymtar ett par fötter i stövlar, och sedan är det ett tomrum fram till den tidpunkt då hon kommer till ett ungdomshärbärge. Hon är då förvirrad och skrämd och har inget minne av vad som hänt under mellantiden.

Jag träffade paret Williams på en liten middag hemma hos Jane – min konstnärsvän – och hennes man. Jane hade läst *Missing Time* och slagits av likheten mellan historien som Susan flera år tidigare berättat för henne om ljuset och händelserna som skildrades i boken, och nu ville hon sammanföra oss. Paret Williams var sena, och när de kom märktes det genast hur nervös Susan var. Fast hon inte hade läst boken hade Jane berättat vad den gick ut på, och det hade tydligen väckt gamla minnen.

När vi hade fått varsin drink och det obligatoriska kallpratet var över började Susan berätta sin historia i detalj. Hon verkade förfärligt spänd och när hon kom till den punkt där hon får syn på det kolossala ljuset brast hon plötsligt i gråt, flög upp från stolen och sprang ut ur rummet. En liten stund senare, när hon hade hämtat sig, kom hon tillbaka och avslutade berättelsen.

Detta första möte med Susan och hennes man ledde till en närmare undersökning av hennes upplevelser, som båda visade sig vara UFO-abduktioner. Hittills har vi genomfört elva hypnosregressioner som har hjälpt oss fylla i de saknade, fascinerande detaljerna i de två komplicerade närbilderna (och två andra, tidigare glömda upplevelser).

Men här tar jag bara upp den händelse då Susan vid sexton års ålder stannar bilen för att titta på det egendomliga, hoppande ljuset. Efter sin första förvåning och undran börjar hon bli medveten om något slags kommunikation mellan henne och UFO:t, som om båda vore lika medvetna om varandras närvaro. Och sedan finner hon sig till sin obeskrivliga förvåning stiga rakt upp från vägen och sväva uppåt i en båge tills hon slutligen hamnar på rygg på en brits inne i UFO:t. Avspänd och utan fruktan – en vid det här laget väl-

bekant detalj – ligger hon där medan ett fysiskt ingrepp av något slag äger rum.

Inne i skeppet finns två varelser vars utseende och funktion i viss mån skiljer sig från varandra. Där blev Susans berättelse under hypnos med ens mycket livfull och hon beskrev hur två små klämmor fästs vid blygdläpparna och dragit dem isär, och hur en smal sond förts upp i slidan. Röra sig kunde hon inte, men hon kunde känna instrumentet vid eller intill livmoderhalsen där det tycktes klippa eller skära. Ont gjorde det inte, hon hade bara en lätt obehagskänsla. Om hon kände några sammandragningar minns hon inte, men av någon anledning vet hon hur det smala, tveeggade instrumentet såg ut, och senare fick jag en skiss av det.

Det här ingreppet erinrade hon sig vid ett tillfälle 1985 när hon var i New York. Några dagar senare kom hon med två nya betydelsefulla pusselbitar. 1949, då UFO-abduktionen inträffade, hade hon sällskap med en pojke från Vermont som hon fortfarande korresponderar med då och då. Hon hade ringt honom för att fråga om han minnes att hon hade berättat för honom om sin UFO-observation den sommaren. Han svarade att det hade han inget minne av, men mindes inte *hon* deras gemensamma UFO-observation den sommaren? Nej, den hade hon alldeles glömt bort (ännu en som det verkar avsiktlig minneslucka). När han berättade hur det hade gått till och vad de hade sett tillsammans började Susan erinra sig en del av händelsen. Men viktigare än så var att hon, efter att hennes vän berättat om den glömda UFO-observationen, hade drömt att en tunn sond fördes upp i hennes vagina, en erfarenhet som föreföll helt ny och skild från den tidigare "klippnings"-operationen.

Med tanke på den nya drömmens möjliga symbolinnehåll var det angeläget att få veta om den då sextonåriga Susan och hennes ett eller två år äldre pojkvän hade haft samlag den sommaren, och svaret – från en ärlig och upprätt, frigjord och klarsynt psykoterapeut – var ett definitivt "nej". Drömmen hade tydligen ingen erotisk koppling till pojkvännen utan tycktes i stället ha framkallats av hennes minne av deras gemensamma UFO-observation. Susan var oskuld den sommaren och förblev det några år framöver. I likhet med trettonåriga Andrea använde hon emellertid tamponger, så att ett instrument som var stort nog att avlägsna ett miniatyrfoster kunde lätt ha införts utan att skada mödomshinnan.

Jag insåg att den gemensamma observationen möjligen hade varit en UFO-abduktion av dem båda, då Susan hade blivit artificiellt inseminerad. Om mensens sedan hoppat över en eller ett par gånger skulle hon inte ha blivit det minsta orolig eftersom hon inte kunde ha någon anledning att tro att hon var gravid. Av allt att döma har många unga flickor oregelbundna menstruationer under de första pubertetsåren.

Ytterligare tre hypnosövningar våren 1986 bekräftade mina misstankar. I själva verket rörde det sig om två abduktioner 1949, den vi tidigare granskat där Susan ensam blev abducerad, och den som drabbade både henne och pojkvännen. Fast jag ännu inte hade fastslagit att den gemensamma abduktionen hade ägt rum *före* den med "klippnings"-operationen, talade hennes minnen från den senare upplevelsen för att det var så det låg till.

I augusti 1986 träffade och intervjuade jag slutligen också "Al", mannen som hade varit Susans pojkvän den gången i Vermont. Under tre hypnosövningar fick vi fram detaljerna i den abduktion som inträffade när de två ungdomarna fotvandrade från Stiles Mountain till en stuga vid Griffithsjön. Åtskilliga av dem, bland annat Als beskrivning av en ledad metallsektion i UFO:ts landningsställ, överensstämde exakt med de uppgifter jag tidigare fått av Susan. Hon associerade också den gemensamma abduktionen med stugan vid Griffithsjön, och deras uppgifter om hur det hela började och slutade, var de stod när de såg skeppet sänka sig mot marken och så vidare stämde perfekt överens. När de kommer till vad som hände inuti UFO:t skiljer sig redogörelserna något från varandra. Tydligen omhändertogs de var och en för sig, en praxis vid dubbel-abduktioner som rapporterades redan i paret Hills fall.

Här måste jag ännu en gång framhålla att detaljerna Al berättade under hypnos inte kommit från Susan. Inte i något av de "reproduktionsinriktade" fallen har kvinnorna utbytt information med varandra. Ingen av dem har träffat eller talat med någon av de andra. Varken Kathie, Andrea eller Susan har någonsin haft missfall, och bortsett från Andreas upplevelse som trettonåring har ingen gjort abort. Kathie och Susan har som redan nämnts två barn var, medan den yngsta av dem, Andrea, är barnlös. Hon erinrar sig befruktnings-tillfället i form av en "dröm", medan de två andra inte mindes vad som hänt dem förrän under hypnos. Dr John Burger har lyssnat på bandinspelningarna

av Kathies och Susans berättelser under hypnos och försäkrar mig att allt de berättar – deras beskrivning av specifika symptom och den medicinska tekniken som tycks ligga bakom dem – kliniskt sett verkar trolig och riktig.

Det ska också påpekas att alla tre kvinnorna antingen "drömt" eller på vanligt sätt erinrar sig vid ett senare tillfälle ha sett en avkomma i form av en mycket liten varelse vars utseende inte är helt och hållet mänskligt... att det i själva verket rör sig om hybrider, halvt människa och halvt vad vi i brist på bättre måste kalla rymdvarelse.

Tanken svindlar, man tror inte sina ögon – men bevisen pekar faktiskt i den riktningen. Ett fortskridande, systematiskt avelsexperiment måste anses vara ett av huvudsyftena med UFO-abduktionerna.

Ur "Inkräktarna" av Budd Hopkins (Forum 1990). Översättning Ann Björkhem.

* Här och i det följande översätts *UFO-abduction* (UFO-bortförande, -kidnappning, -rov etcetera) och *abductee* (bortförd, bortrövad etcetera) för tydlighetens skull med [UFO-]abduktion respektive [UFO-]abducerad, i anslutning till den anglosaxiska traditionen, efter latinets *abducere*; bortföra, bortröva. Ö.a.

Dan Andersson

Forts

verkad av de sista åren. Han måste ha känt igen sig i dennes gestaltning av människor kämpande mot synd- och skuldmedvetande men också i deras extatiska upplevelser. Det finns också en del paralleller mellan den ortodoxa fromheten och den indiska. En intressant detalj, som Hellström lyfter fram, är det kristet-ortodoxa arv som kan ha levat kvar i finnmarkerna från tiden när de första finska invandrarna for till Sverige. Denna spännande tankegång är ännu så obearbetad att den tyvärr inte kan vidareutvecklas.

Dan Andersson har betytt mycket för min egen del – inte minst för att det var han som öppnade dörren för mig till poesins värld – och det ger en intellektuell kittling att ta del av forskningen kring honom. Men innerst inne är jag samtidigt oberörd av denna forskning eftersom jag vet att det allra innersta som ger blod och liv inte är

åtkomligt med kalla teoretiska instrument. Jag tror faktiskt att enkla människor, som inte gått vilse i den akademiska lärdomsdjungeln, förstår Dan Andersson bättre än de lärda. Tonsättaren och visdiktaren Gunde Johansson, som medverkar i den nya upplagan av Den hemlighetsfulla sången – ett kapitel ur boken Finnmarkens spelman (1990) – tycks mig vara en av dem som tydligast ser Dan Anderssons egenart: "Han tänkte så klart att han förstod systematikens svagheter och vansinne, dess begränsningar till det ytliga." Dan Andersson var fängslad av teoretiska diskussioner och spekulationer, men han visste att den innersta kärnan i alla religioner och allt sant mänskligt inte kunde definieras i analytiska termer – utan endast poetiskt, i konst. Så tror Gunde Johansson, och så tror jag. Dan Andersson var en människa fylld av motsägelsefulla och starka krafter som drog åt olika håll. Han var mörkrets och hemlöshetens diktare som alltid drevs vidare av orons och uppbrottets vindar.

En Messias

Forts

Perrin, Norman & Duling, Dennis C: The New Testament – An Introduction, Harcourt Brace Jovanovich, andra upplagan, 1982.

Anm. Siwert Aldenryd är teologie student.

Allkonsult söker experthjälp, egyptologer.
Svar till "C", Sökaren f v b.

3-årig utbildning i FELDENKRAIS-metoden med Yochanan Rywerant som lärare. Arr. Feldenkraissföreningen i Stockholm.

Inf. G. Iverus, tel. 08/25 86 55.
Nockebytorget 6, 161 41 Bromma

Kom ihåg!

Vid prenumerationsförnyelse fyll i Ditt namn och Din adress på postgirotalongen!

Vid adressändring uppge även den gamla adressen!

Folkvett

Den amerikanske illusionisten Randi besökte Stockholm i somras och höll två föredrag på Fysikum. Randi är en känd och mycket aktiv motståndare till vad han betraktar som pseudovetenskap. Enligt Sven Ove Hanssons referat i tidskriften Folkvett nr 2, 1990 handlade det ena föredraget om "självbedrägeri i vetenskapen".

Randi upplyste auditoriet om att "flygningen" inom TM-rörelsen består i att meditatörerna sitter och studsar. Det är också väl känt att det förhåller sig på det sättet, så på den punkten hade Randi fullständigt rätt. Vidare pratade han om inbillade "N-strålar", som i början av 1900-talet upptäcktes av en fransk forskare, och parapsykologin, som han dömer ut som vetenskap. Uri Geller är enligt Randi en illusionist, som lurar folk tro att han har äkta paranormal förmåga, och Ted Serios, som med tanken har synts frambringa paranormala bilder på fotografisk plåt, har använt trick. – Fast för många som utan fördomar tar del av seriös parapsykologisk litteratur om Geller och Serios, framstår det som ytterst sannolikt att det rör sig om äkta fenomen.

Ledaren i Folkvett nr 2, 1990 vänder sig mot ett argument, som den anonyme skribenten knappast är rättvis mot. "Galileo-argumentet" beskrivs så här: "Se på Galileo. Han blev hånad av vetenskapsmännen. Men de fick ge sig till slut. Och likadant kommer det att bli med Kirlian-fotograferingen (eller tankeläsningen, eller astrologin, eller vad det nu handlar om)." Skribenten vänder sig med all rätt mot resonnementet. Men det verkliga Galileo-argumentet, som är starkt, lyder ungefär så här: "Många av vetenskapens pionjärer, såsom Galileo, hånades av ledande vetenskapsmän, innan det stod klart för alla att de hade rätt. Därför bör man vara försiktig och inte lättvindigt döma ut alla dem som redovisar resultat vilka strider mot en huvudström inom nutida vetenskap, utan i stället ibland studera deras material ytterst noga; sker det, finner man åtskillig vetenskaplig tyngd i forskning om paranormala fenomen, UFOs med mera."

Allting är inte vad det ger sig ut för att vara. Även religionsstiftare och "andliga mästare" måste synas i sömmarna. Det sker sällan i massmedierna, men det sker i HUMAN-ETIK. Utk. minst 6 gånger per år. Pren. kr 150:-. Postgiro 66 36 59-1.

Kontakt

TEOSOFI

är inte en nyuppfunnen livs-åskådning, dess tankar kan spåras ända tillbaka till de första mysterieskolorna – teosofi har en universell karaktär och dess läror överensstämmer med de stora religionernas djupaste grundtankar.

TIDSKRIFTEN TEOSOFISKT FORUM

kommer att innehålla många intressanta artiklar, bl a följande:

- Medeltidens esoterik och mystik
- Lika attraherar lika genom födelse, död och återfödelse
- Våra dagars kris
- Platons myter och mysterietraditionen
- "Kaos" – en ny vetenskap?
- Vårt hemliga liv
- Guds natur – – –
- Nedstigande till Hades – uppstigande till Himlen
- Under i djurens värld
- En fransk tolkare av den forntida visdomstraditionen

Prenumerationsavgift:
60:-/år/4 tidskrifter
Postgiro 25 07 65-5

Teosofiskt Forum
Åvångsgatan 13
252 71 RÅÅ

Jag, 32-årig kille, stenbock, söker Er, "esoteriska studenter", tjejer/kvinnor, som önskar brevväxla med mig om esoteriska frågor. Om Ni delar mitt intresse för: Qabalah, Rosenkreutzarlärar, Regardie/G.D. osv, den "västerländska traditionen", samt Jung, modern fysik, konst och kan tänka Er att bo i kollektiv, med ett leverne utifrån ovannämnda "livsfilosofi", och bor i Stockholm eller Göteborg, skriv om Er själv + foto. Svar till "Horus", Sökaren f v b.

FINNS DU? Man kring 70, svensk eller främling, som skulle känna för att brevväxla med mej, en rätt karismatisk, varken ung eller gammal, både lekfull och allvarlig konstnärssjäl, som vill pejla i livets väsentliga frågor och fundera på, hur vi mänskobarn bäst kan ta vara på dem. Svar till "SJÄLSFRÄNDE HÖR AV DEJ", Sökaren f v b.

Tänk om du verkligen finns! Du andlige och jordslige man, som har växt ur pojkskorna och klippt navelsträngen! Du som går dina egna vägar, i respektens, ödmjukhetens och toleransens namn. Du som både kan vara social och ensam. Jag bejakar li-

ven, och lär. Vill leva i frihet bland det som växer. Kvinna, danad på 60-talet. Värdesätter vänfasthet, solidaritet och ärlighet. Själsstark! Har många strängar på min lyra! Lyssna på din intuition och möt mig på halva vägen! Det finns ingen slump! Svar till "Eva", Sökaren f v b.

Pris för kontaktannonser 50 öre per ord + 5:- i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 15:-. Moms inräknad.

Brev

Min förra bokannons i SÖKAREN gav gott resultat. Den inte bara täckte annonskostnaderna, utan gav därutöver tre gånger till – efter att alla kostnader frånräknats. Det är mer än dubbelt så bra resultat som jag nått med annonser i någon annan tidning, där man dessutom har högre annonspriser än du. Detta vittnar gott om att man når de läsare som är verkligt intresserade av metafysiken när man annonserar i din tidning.

Dénis Lindbohm

PYRAMIDEN SOM LEVANDE ENERGIKÄLLA!

Pyramidkunnande på ett helt nytt sätt, pyramidhealing över dimensionsgränserna.

Upptäck nya världar både inom och utom ditt innersta väsen.

Välkommen att uppleva allt detta, på ditt sätt, i din takt och med din egen vilja.

För upplysning: kontakta

Mikropyramidcenter
Västra vägen 5 A
582 34 Linköping
Tel.tid Måndagar 14.00–18.00

Vi tystnar inte.

Varje år tystnar ca 400 personer i Sverige.
Drabbade av cancer i struphuvudet eller munhålan.
Vi behöver din hjälp för att göra oss hörda.

Sätt in ditt bidrag på Laryngfonden

Postgiro 91 82 58 - 5

LARYNGFÖRBUNDET

Vi tystnar inte för det.
Tel. 08/58 58 07

Bra böcker och musikflum

Bokhandeln East & West i Stockholm finns inte mer. Det är tragiskt när något sådant sker. Innehavarna Eva och Jan har verkligen kämpat inför en vikande marknad.

Med anledning av konkursen har jag en kommentar som kanske kan lända något till eftertanke hos företagare och kunder inom hela "new age-sektorn".

När jag köper en bok, tittar jag först på omslaget, läser baksidetexten och innehållsförteckningen, innan jag går över till att bläddra i boken. Jag försöker fånga in nivån i flera dimensioner enligt två kriterier: en bok skall ge mig *kunskap* och/eller *inspiration*.

Att välja en bok är för mig en känslig intuitiv och intellektuell process.

För en hel del år sedan var jag trogen kund hos Vattumannen. En dag slutade jag tvärt att handla där. Anledningen var att man monterat in en "öronsmetsgenerator", som slog i spillror min förmåga att tänka skärpt. Jag gick över till East & West och hann med att handla för 3.000–4.000 kronor innan man började dränka den lokalen med musikkval från morgon till kväll. Då stoppade jag alla inköp även där, men jag har ibland pinat mig in för att hålla mig ajour.

Musik i en bokhandel är samma groteska misstag som det vore att spela musik på ett bibliotek. Det är två världar som inte går ihop. Ledningen för gamla Akademibokhandeln insåg inte det. Bland alla misstag anställde man tuggummituggande typer som hängde över musiken vid kassorna. Kunderna vek snart och företaget brakade ihop.

Det har vuxit upp en hel generation för vilken musik blivit en ren drog. Jag har under en längre tid studerat butiker i Stockholm som spelar skvalmusik och snart kun-

nat konstatera en sak: musiken spelas inte för kunderna utan för personalen.

I den mån kundkretsen inte är enbart ton-åringar, så går den här musiken stick i stäv med vad man sedan 30 år tillbaka vet är säljbeifrämjande musik: lugn och harmonisk musik med alla ljudtoppar kapade. Sådan "soft music" skall dessutom spelas extremt lågt och bara ligga som en svag doft över lokalen. Inte som en lukt eller stank.

Jag tycker om musik, men jag vill inte bli matad med den. Det betyder inte att jag har aversion mot någon speciell musikgenre. Jag störs lika ofta av disharmonier inom skräpig klassisk musik, som flummusik och dunka-dunka-rock.

East & West har hållit ett bra utbud på temat mänsklig utveckling, från kvalificerad management, över klassisk psykologi till mera mystisk litteratur.

Jag är övertygad om att många seriösa och kapitalstarka kunder har skrämts bort av den allestädes närvarande skvalmusiken (av "newagetyper"). Kvar har blivit en ökad

andel folk – bland dem en hel del flummare – som driver omkring länge i butiken och aldrig handlar något. Även om det nu är en marginell effekt, så är marginalerna viktiga för företag, som vänder sig till en begränsad kundkrets i en sviktande marknad.

Man måste vara realist.

Lennart Lidfors

"SUNRISE"

är en Engelskspråkig tidskrift från
TEOSOFISKA SAMFUNDET —
PASADENA

Pris 60:- för 6 nr/år. Skriv gärna och begär ett gratis ex. till Anne Eek, Eriksbergsgatan 18, 114 30 Stockholm.

Kriya Babaji

BABAJIS KRIYA YOGA

för kropp, sinne och själ. Lektioner varje mån & fre, kl 18, Bredängs Allé 8, T-banest. Bredäng. Portkod 3927, 20 kr/lektion. Egen filt medtages.

Tommy Brodd

Känd siare och fjärrskådare ger Dig konsultationer per telefon

För Dig som vill veta mer om Din framtid. Ring: 0502-201 15 och beställ tid.

Du kan även gå kurser i healing och medial utveckling. På dessa kurser lär Du Dig att använda Din intuition i vardagslivet.

För information ring 0502-201 15!

BUDDHASASANAFÖRLAGET Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas stora meditationstal
40 sidor, ca 20:—

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:—

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:—

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:—

I bokhandeln eller direkt från förlaget

Hälsoråd för nybörjare

Filosofi och hälsolära av Maths Blomqvist (134 sidor, eget förlag) är en mycket omfattande samling av goda råd för bevarande av god fysisk och psykisk hälsa. Läsaren skall finna att den är förhållandevis informationstät. Författarens erfarenheter som utövande alternativmedicinsk terapeut presenteras i mycket komprimerad form. Den som har kunskaper inom sektorn näringsriktig föda och alternativa terapier känner igen det mesta och kan nicka instämmande. I avsnittet om den fysiska hälsan är det värdefullt att författaren kraftfullt betonar nödvändigheten av utrensning av gifter ur kroppen och vikten av en riktig syra-basbalans i födan. Detta är viktiga hälsosfaktorer som inte så ofta framhålls i hälsolitteraturen.

Den sökare som har kommit en bit på väg inom den nya tidsålderns syn på helheten människa, själ och ande, kan också vitsorda författarens teser och råd i dessa avseenden. De goda filosofiska råden, som avser att hjälpa människor till en känslomässigt bättre tillvaro, levereras dock så tätt sammanförda att det kan vara svårt att ta till sig varje enskild sanning.

Boken innehåller helt visst många värdefulla guldskatten för den som ivrigt söker efter allt som är nyttigt för såväl kropp som själ. Men den som redan är något insatt i de ämnen som boken förmedlar, nöjer sig inte med den stora mängden av utströdda råd och levnadsregler. Man vill gärna att en författare som presenterar en "filosofi", skall behandla de olika ämnena litet mer ingående. Även om man gärna tror på Maths Blomqvists råd och teser, så skulle det nog kännas mer tillfredsställande om man fått något mer utförliga förklaringar och orsaksgrunder till mycket av det anförda. Dock är det mycket troligt att de

individer som verkligen följer bokens alla råd, har stora möjligheter att avsevärt förbättra sitt såväl fysiska som psykiska hälsotillstånd, samt att även förmedla värdefulla hälsoråd till sin omgivning!

Anders Gernandt

Civil olydnad

När SJ beslutade att lägga ned stationer på Fryksdalsbanan svarade lokförarna med olydnad. Trots hot uppifrån fortsatte de att stanna och släppa av och på folk vid de nedlagda stationerna. Till slut gav SJ-ledningen upp och skrev in stationerna i tidtabellen igen.

Exemplet med de olydliga lokförarna är bara ett av många som Per Hergren tar upp i sin nyutkomna bok *Handbok i civil olydnad* (Bonniers).

För många svenskar är Per Hergren känd som killen som satt i amerikanskt fängelse efter att ha deltagit i en aktion mot en kärnvapenbas i Florida, upplevelser han berättade om i sin första bok "Plogbillsaktion nr 8".

Per blev så småningom utsläppt och utvisad och kom hem till Sverige igen. Han var då inte sen att ta initiativ till att starta en svensk plogbillsrörelse. I februari 1989 gjordes den första lyckade plogbillsaktionen i Sverige. Två personer förstörde då en boforskanon som stod uppställd på en järnvägsvagn i Kristinehamn.

Per har även själv, både före och efter amerikaitiden, deltagit i olika aktioner. Han är en flitigt anlitad kursledare vid olika slags ickevåldskurser. Han har även rest runt i latinamerika och träffat människor som arbetar med civil olydnad där.

Så finns det någon svensk person som är tillräckligt väl insatt för att kunna gå ut till en bred allmänhet och presentera och pro-

pagera för detta så är det Per Hergren.

Vad är då civil olydnad? Kan alla aktioner, husockupationer, hungerstrejker, betalvägran etc betecknas som civil olydnad?

Nej, för att räknas som civil olydnad måste en aktion, enligt Per, uppfylla följande kriterier:

Det är en öppen handling som grundas på ickevåld.

Handlingen är olaglig eller bryter mot order och beslut.

Den har dessutom som direkt syfte att förändra eller bevara en företeelse i samhället.

De personliga konsekvenserna (arrestering, rättegång, böter etc) är en viktig del av budskapet.

Per går så långt att han menar att straffet är den viktigaste delen av civil olydnad, bl a för att utdelandet av straff tvingar motparten (staten) att delta och ta ställning. Motståndet blir tydligare. Från att ha varit en monolog blir det i rättsalen en dialog.

Att deltagarna har en allvarlig personlig övertygelse framhålls i andra definitioner som viktigt. Per menar däremot att civil olydnad är civil olydnad även om några tvivlare deltar. Också i andra avsnitt i boken återkommer han till detta – de som deltar i aktioner är också människor som måste tillåta sig att tvivla, att vara rädda för de personliga konsekvenserna. En sympatisk åsikt, tycker jag. Alla orkar inte leva upp till idealen av den starka ickevåldsaktivisten som utan att tveka offerar allt för saken.

Per går igenom många av de aktioner som utförts i Sverige och övriga världen och ger ofta synpunkter, egna och andras, på dem. Han skriver själv att han satt på pränt det som hittills bara diskuterats muntligt aktivister emellan. För den som är intresserad av civil olydnad är denna bok en riktig guldgruva att ösa fakta, argument och tillvägagångstips ur.

Stina Bergström

Lotusblomman

— bokhandeln med böcker om personlighetsutveckling, filosofi, religion, astrologi, terapi, meditation m m.

Öppettider

Vardagar 14.30—18

Lördagar 10—13

Västergatan 8,
352 30 VÄXJÖ
Tel 0470/237 37

VATTUMANNEN

FÖRLAG & BOKHANDEL

...är Sveriges äldsta, fristående bokhandel för esoterisk litteratur.

Vi har också ett gott sortiment av tal- och musikkassetter för meditation och avspänning m.m.

Krystaller, halvådelstenar – både oarbetade och som smycken. Slagru-tor, pendlar, tarotkort, zonerterapi kort.

Datahoroskop och biorytm etc.

Du kan beställa diverse kataloger över bok- och musiksoriment Data-listor över hela vårt boksoriment kan du få mot en mindre kostnad. Beställ i så fall en ämnesområdeslista först. Ur den kan du sedan välja de områden som intresserar dig.

VATTUMANNEN, Box 45096, 104 30 Stockholm
(Drottninggatan 83) 08-10 96 15, 10 69 15

Religionernas mångfald

För flera år sedan lånade jag en bok, på engelska, som beskrev ett stort antal religioner. Där stod att det fanns omkring 2.000 religioner, inklusive smågrupper.

2.000 olika övertygelser om meningen med livet! Och alla troende tycks lika övertygade om att deras version av sanningen är den rätta, vilket innebär att de också tror att de andra varianterna är osanna.

När man iakttar den brokiga mängden av religioner, och dessutom andra världsförklaringar som finns, kan det tyckas naturligt att välja den skeptiska attityden.

Skall man bestämma sig för en av de 2.000 sanningarna, då fordras allt väldigt bra argument!

Lägger några troende fram övertygande argument? Det är tveksamt.

De troendes förvisning beror förstås i hög grad på att de har en mycket begränsad kännedom om ett ytterst litet antal av världens religioner och andra livsåskådningar. De lever sig in i en åskådning, och låter resten vara. Det gör valet av livsåskådning ganska enkelt och okomplicerat.

De olika troende sjunger sina psalmer, ber sina böner och prisar sin Gud, inte sällan med lyckliga ögon. Men med tanke på världssalltets storhet och människohjärnans litenhet kan det

tyckas förmått att tro sig ha förstått något.

Sanningen kan ju vara något helt annat än det man känt sig övertygad om i stunder av inre klarhet.

Den som skeptiskt håller sig utanför kan ha starka skäl för sin inställning. Ändå tror väl de flesta någonting. Även den mest skeptiske har väl någon form av övertygelse, om inte annat så en negativ tro på vissa saker, såsom Gud och ett liv efter detta.

Jag har också tankar om hur allt ytterst hänger ihop. Vedantafilosofin och enhetsmystiken tycker jag är intressanta. Detta har jag varit inne på många gånger under årens lopp och tänker inte ta upp det nu igen. Men för mig är de här egna tankarna, som försöker förklara universum och livets mening, idéer, spekulationer och ingenting som jag vill hävda absolut är sanning. De kan vara sanning, åtminstone till delar, liksom helt andra föreställningar också kan vara det.

Jag vill inte säga att någon religion är oriktig. Det är ju vars och ens rätt att bege sig ut på den yttersta grenen för att där i en hisnande upplevelse känna att den bär. En del av livets tjustring kan vara att befinna sig ytterst där ute.

SM

Innehåll

Dan Mattsson:

Att gå med slagruta 2

Lise-Lotte Elman:

Holistiskt center – mötesplats för sökare 6

Kenth Agurell:

Intervju med Lars-Eric Uneståhl 8

Bengt Petersen:

Mystikern Dan Andersson 12

Bjarne Håkansson:

Håkan Blomqvist och rymdbröderna 14

Mona Sundquist:

Lena Kristina Tuulses växthusidé 16

Anitha Magnusson:

Andas för att må bra! 18

Bengt Petersen:

Avslappning – njut av livet 20

Siwert Aldenryd:

En Messias premisser 22

Gunnar Ståldal:

Buddha, Jesus och Muhammed bedömda utifrån humanismens ideal 28

Budd Hopkins:

Utomjordiska besökare 33

Brev

38

Bokrecensioner

39

SÖKAREN

Oberoende tidskrift för livssynsfrågor.

Redaktör och ansvarig utgivare:

Sven Magnusson

Adress: Östra Kanalgatan 18,
65220 Karlstad

Telefon: 054-11 16 89

Prenumerationspris:

Helår (8 nr) 220:-

Halvår 120:-

Postgiro: 706047-8

Bankgiro: 372-8128

Annonspriser: (moms tillkommer):

Helsida 1.300:-, halvsida 750:-
småannonser 25:- per spalt-cm, men
minst 75:-

Wallin & Dalholm Boktr AB,
Lund 1991

ISSN 0038-0504